

Справа № 991/9618/24

Провадження 2-а/991/22/24

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД

РІШЕННЯ

Іменем України

02 грудня 2024 року

м.Київ

Вищий антикорупційний суд у складі:

головуючого судді Крикливої Т.Г.суддів Дубаса В.М. Кравчука О.О. за участю секретаря судового засідання Тарасової А.Д. представників позивача Сербін І.І., Гречки А.О.відповідача ОСОБА_1 представників відповідача, адвокатів Кравця Р.Ю., Коваленко І.О., Теслі С.М., Школяра А.В. Клименко Е.Н.

розглянувши у відкритому судовому засіданні за правилами спрощеного позовного провадження адміністративну справу за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 , третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на стороні відповідача Товариство з обмеженою відповідальністю «ІННОВА» про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 [статті 4 Закону України «Про санкції»](#),

ВСТАНОВИВ:

I. Історія провадження.

1.1. 17.09.2024 Міністерство юстиції України звернулося до Вищого антикорупційного суду в прядку адміністративного судочинства із позовною заявою до ОСОБА_1 , третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на стороні відповідача Товариство з обмеженою відповідальністю «ІННОВА» (далі - ТОВ «ІННОВА») про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

1.2. Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 18.09.2024 відкрито провадження у справі за правилами спрощеного позовного провадження.

1.3. На виконання вимог ст. [268](#), ч. 5 ст. [283-1 КАС України](#) усі учасники справи були повідомлені про дату, час та місце судових засідань шляхом направлення тексту повістки на відомі суду офіційні електронні адреси, за відомими суду поштовими адресами, електронною поштою, а також шляхом оприлюднення цієї інформації на веб-порталі судової влади України.

II. Вимоги позивача та їх обґрунтування.

2.1. У позовній заяві позивач просив застосувати до ОСОБА_1 санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

2.2. Стягнути в дохід держави активи, які належать ОСОБА_1 , а саме:

- будівлі та споруди господарського комплексу, які розташовані за адресою: АДРЕСА_1 та складаються з: - нежитлової будівлі літ. «И», загальною площею 58,1 кв.м.; - нежитлової будівлі літ. «Т», загальною площею 24,0 кв.м.; - нежитлової будівлі літ. «Х», загальною площею 102,3 кв.м.; - нежитлової будівлі літ. «Ц», загальною площею 37,1 кв.м.; - будівлі складу літ. «Ю», загальною площею 156,0 кв.м.; - ангару літ. «Щ», загальною площею 15,7 кв.м.; - навісу ангарного типу літ. «Ю1», загальною площею

274,2 кв.м.; - навісу ангарного типу літ. «Ю2», загальною площею 236,8 кв.м.; - вбиральні літ. «Ф»; - вольєру літ. «Ч», загальною площею 7,5 кв.м.; - ангари літ. «Ш», загальною площею 33,2 кв.м.; - навісу ангарного типу літ. «Ю3», загальною площею 48,2 кв.м.; - навісу ангарного типу літ. «Ю4», загальною площею 48,2 кв.м.; - воріт № 1, № 17, № 18; - парканів № 12, № 19, № 20; - вітряних двигунів № 14, № 21; - майданчику № 15 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 2149268023248);

- 100% частки в статутному капіталі ТОВ «ІННОВА», ЄДРПОУ 19265480.

2.3. Обґрунтовуючи позовні вимоги позивач посилався на рішення Ради Європи від 25.02.2022 № 2023/423 згідно з яким ОСОБА_1 внесено до списку за № 1487, як особу, щодо якої застосовуються обмежувальні заходи в зв'язку з підтримкою та реалізацією дій і політики, які підривають і загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України.

2.4. Також вказує на те, що рішенням Ради національної безпеки і оборони України (далі - РНБО) від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 192/2023](#), стосовно ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_1, громадянина України, застосовано санкцію у виді блокування активів строком на 10 років.

2.5. Позивач зазначав, що 22.01.2024 Мін`юст звернувся до Вищого антикорупційного суду із адміністративним позовом до ОСОБА_1 та ОСОБА_2, про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) (справа № 991/558/24), за результатом розгляду якого 18.04.2024 суд ухвалив рішення, яким позовну заяву задовольнив частково. Застосував до ОСОБА_1 санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) та стягнув в дохід держави активи, а саме: 2 житлових будинки; 6 земельних ділянок; 2 гаражі; 1 будівлю музею трудової слави; 1 комплекс рибстану «Коса Обіточна»; 2 адміністративні будівлі; 51 % частки у статутному капіталі ТОВ «Золота Айстра» (ЄДРПОУ 31686361); 90,1 % частки у статутному капіталі ТОВ «Страхова компанія «Мотор-Гарант» (ЄДРПОУ 31154435); 100 % частки у статутному капіталі ТОВ «Вінницький авіаційний завод» (ЄДРПОУ 37617817); 100 % частки у статутному капіталі «Вертольоти МСБ» (ЄДРПОУ 43779663); 2 000 000 шт. простих іменних акцій емітента АТ «Мотор-Банк» (ЄДРПОУ 35345213); 16,7 % частки у статутному капіталі ПП «Азов Трейд-ХХІ» (ЄДРПОУ 35147285); кошти розміщені на 15 банківських рахунках; 10 шт. майнових прав на торгові марки та патенти; 339 одиниць зброї.

2.6. Вказаним рішенням судом було встановлено існування підстав для застосування до ОСОБА_1 санкції у виді стягнення його активів в дохід держави. Встановлено, що, в тому числі, дії ОСОБА_1 були спрямовані на постачання авіаційних двигунів до РФ, що призвело до накопичення нової та модернізації старої авіаційної техніки Росії, яка активно використовується збройними силами РФ у ході агресивної, неспровокованої війни проти України та як наслідок, що такі дії завдають істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України та сприяють збройній агресії РФ проти України, зокрема, шляхом постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії РФ проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь, що є підставою, передбаченою абз. 5 пп. «а» п. 2 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#).

2.7. Постановою Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 25.06.2024 таке рішення залишено без змін.

2.8. Отже, як вважав позивач, вказаними рішеннями, які набрали законної сили, судами вже були встановлені підстави для застосування до ОСОБА_1 санкції у виді стягнення активів в дохід держави, тому, відповідно до ч. 4 [ст. 78 КАС України](#), вказана обставина не підлягає доказуванню під час розгляду цього позову.

2.9. У позовній заяві позивач посилався на зміст судового рішення у відповідній справі, що набрало законної сили, у якому підстави застосування до ОСОБА_1 санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) зазначені як установлені.

2.10. Щодо активів, які підлягають стягненню з відповідача у цій справі, то позивач зазначав про те, що ОСОБА_1 належить 100 % статутного капіталу ТОВ «ІННОВА», який був успадкований ним від його померлої дружини - ОСОБА_3 .

2.11. Крім того, відповідач на праві приватної власності володіє таким майном: будівлі та споруди господарського комплексу, розташовані за адресою: АДРЕСА_1 та складаються з: - нежитлової будівлі літ. «И», загальною площею 58,1 кв.м.; - нежитлової будівлі літ. «Т», загальною площею 24,0 кв.м.; - нежитлової будівлі літ. «Х», загальною площею 102,3 кв.м.; - нежитлової будівлі літ. «Ц», загальною площею 37,1 кв.м.; - будівлі складу літ. «Ю», загальною площею 156,0 кв.м.; - ангару літ. «Щ», загальною площею 15,7 кв.м.; - навісу ангарного типу літ. «Ю1», загальною площею 274,2 кв.м.; - навісу ангарного типу літ. «Ю2», загальною площею 236,8 кв.м.; - вбиральні літ. «Ф»; - вольєру літ. «Ч», загальною площею 7,5 кв.м.; - ангару літ. «Ш», загальною площею 33,2 кв.м.; - навісу ангарного типу літ. «Ю3», загальною площею 48,2 кв.м.; - навісу ангарного типу літ. «Ю4», загальною площею 48,2 кв.м.; - воріт № 1, № 17, № 18; - парканів № 12, № 19, № 20; - вітряних двигунів № 14, № 21; - майданчику № 15 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 2149268023248).

2.12. Щодо співмірності застосування санкції із завданою шкодою, то позивач зазначав про те, що застосування стягнення активів в дохід держави є політично-економічним заходом, оскільки ОСОБА_1 своїми діями, які полягають у матеріально-технічному забезпеченні підготовки збройної агресії проти України, шляхом постачання авіадвигунів та комплектуючих до гвинтокрилів до військово-промислового комплексу рф, сприяв збройній агресії рф проти України та живив її на політичному, ідеологічному, фінансовому рівнях.

2.13. Наслідки цих дій спричинили загибель великої кількості мирного українського населення, руйнування мирних міст України, що також призвело до економічної нестабільності України, зменшення рівня життя населення, обмеження пересування, у тому числі зменшення міжнародної співпраці з іншими державами й торговельного розвитку, тому вважає застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) - співмірним завданій шкоді.

2.14. При цьому, як зазначав позивач, прямі дії ОСОБА_1 призвели до вищевказаних наслідків, що зумовлює необхідність відповідного реагування з боку держави шляхом використання правового механізму у виді застосування до нього санкції у виді стягнення в дохід держави активів, які знаходяться на території України.

2.15. Таким чином, стягнення активів у виді нерухомого майна та корпоративних прав, є пропорційним втручанням у право власності, оскільки у цьому випадку воно здійснюється виключно в інтересах суспільства, з урахуванням публічного інтересу та з метою припинення отримання доходів відповідачем, кошти від яких в тому числі спрямовуються на поповнення бюджету рф. При цьому, в умовах триваючої збройної агресії рф проти України такі цілі застосування санкції співвідносяться з інтересами суспільства, оскільки такі активи після їх відчуження в дохід держави зможуть використовуватися для покриття збитків, спричинених військовими діями, відновлення української економіки та інших потреб.

2.16. Поряд з цим, позивач вказував на дотримання строків звернення з позовом, передбачених ч. 7 ст. [122](#), ч. 1 ст. [283-1 КАС України](#), оскільки станом на дату його подання, в Україні діє правовий режим воєнного стану, який був продовжений [Указом Президента України від 23.07.2024 № 469/2024](#) з 05 год 30 хв 12.08.2024 строком на 90 діб.

III. Позиції учасників справи.

3.1. Представники позивача підтримали позовну заяву із заявлених у ній мотивів та просили її задовольнити.

3.2. Представник відповідача ОСОБА_1, адвокат Кравець Р.Ю. під час судового розгляду, в межах строків, встановлених ухвалою від 18.09.2024, подав відзив на позовну заяву у якому просив відмовити у задоволенні позову.

3.2.1. Відзив обґрунтовує таким:

- ОСОБА_1 є громадянином України, причетність якого до терористичної діяльності не було встановлено вироком суду, тому до нього не можуть застосовуватись санкції, передбачені [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#);

- рішенням Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024 у справі № 991/558/24 не було встановлено того факту, що саме завдяки одноособовим діям ОСОБА_1, від імені всього акціонерного товариства «Мотор Січ», були здійснені поставки засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України;

- неможливістю повторного застосування до відповідача санкції, яка вже була застосована до нього рішенням Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024 у справі № 991/558/24;

- невинуватістю втручання у право власності, оскільки на момент вчинення зазначених у позові дій, а саме проміжок часу з 2012 по 2022 роки, санкція, у виді стягнення активів в дохід держави, не існувала. Крім того, активи ОСОБА_1 вже перебувають під контролем держави, оскільки до відповідача застосовано санкцію у виді блокування активів, тому відсутні підстави для застосування більш суворої санкції.

3.3. Відповідач ОСОБА_1 та його представник просили відмовити у задоволенні позовної заяви. Звертали увагу суду на те, що у рішенні РНБО від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 192/2023](#), міститься помилка у імені ОСОБА_1, а саме зазначено « ОСОБА_1 », в той час як ОСОБА_1 має ім'я « ОСОБА_1 », вважають, що така невідповідність може свідчити про те, що рішенням РНБО застосовано санкцію у виді блокування активів до іншої особи.

3.4. Представник третьої особи - ТОВ «ІННОВА» правом на подання пояснень не скористався, про дату, час та місце розгляду справи повідомлявся належним чином.

IV. Правове регулювання.

4.1. Згідно зі [статтею 9 Конституції України](#) та ч.ч. 1, 2 [ст. 6 КАС України](#) чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства, а суди застосовують принцип верховенства права, враховуючи практику Європейського суду з прав людини.

4.2. Положеннями статті першої Протоколу до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) закріплено, що кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

4.3. Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.

4.4. Відповідно до ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#) санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною

мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні [Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів»](#).

4.5. Ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів.

4.6. Накладення на активи арешту, встановлення щодо них мораторію чи будь-яких інших обтяжень (заборони розпоряджатися або користуватися ними), а також перебування таких активів у заставі не перешкоджає стягненню цих активів у дохід держави як санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), а також здійсненню реєстраційних дій, передбачених [ст. 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»](#).

4.7. Підставами застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), є:

1) завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом:

а) ухвалення рішення щодо збройної агресії проти України;

б) взяття участі в ухваленні рішення (з підтримкою своїм голосом такого рішення) щодо збройної агресії проти України, якщо таке рішення ухвалювалося колегіально або кількома органами держави-агресора у взаємодії;

в) взяття участі у підготовці, внесенні, погодженні пропозицій стосовно ухвалення рішення щодо збройної агресії проти України;

г) взяття участі у державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні заходів, пов'язаних із прийняттям рішення про початок збройної агресії проти України;

ґ) взяття участі в організації (у тому числі плануванні, керівництві та координації, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні) підготовки збройної агресії проти України, а також в організації безпосередньої збройної агресії проти України;

д) особистого взяття участі у збройній агресії проти України;

е) взяття участі у прийнятті рішення щодо створення на захопленій в результаті збройної агресії території України окупаційної адміністрації, у фактичному створенні окупаційних адміністрацій, а також у державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні створення та функціонування таких адміністрацій;

є) ухвалення або взяття участі в ухваленні рішення (з підтримкою такого рішення своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора чи будь-якої іншої держави на територію, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України;

ж) взяття участі у прийнятті рішень щодо створення, а також у створенні, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні державою-агресором підконтрольних їй самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України;

з) взяття участі в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території України;

2) суттєве сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 цієї частини, зокрема, але не виключно, шляхом:

а) сприяння збройній агресії проти України, окупації/анексії території, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України, зокрема шляхом:

- висловлення наміру та готовності використати в майбутньому (зокрема, за певних обставин) законні збройні формування для зазначеної мети;

- надання державі-агресору у користування території, цивільної або військової інфраструктури (шляхів сполучень, військових та цивільних аеродромів тощо), приміщень і територій для розміщення збройних формувань та техніки (казарм, гуртожитків, військових полігонів, баз, центрів бойової підготовки, таборів тощо), цивільної, військової чи спеціальної техніки, іншого рухомого або нерухомого майна;

- незабезпечення дотримання встановлених правил пересування та/або перетину державного кордону України;

- постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь;

б) фінансування або матеріально-технічного забезпечення діяльності держави-агресора, пов'язаної зі збройною агресією проти України чи окупацією/анексією її територій, зокрема шляхом:

- сплати податків, зборів до державного бюджету держави-агресора, якщо загальна сума таких платежів (окрім митних) за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує еквівалент 40 мільйонів гривень для юридичної та 3 мільйонів гривень для фізичної особи, визначених за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період;

- здійснення пожертв, благодійної, спонсорської допомоги, іншої безоплатної передачі грошових коштів чи іншого майна на користь органів державної влади чи військового управління держави-агресора, юридичних та фізичних осіб, які вчиняють дії чи ухвалюють рішення, зазначені в пункті 1 частини першої цієї статті, або здійснюють фінансування таких заходів, якщо сукупна упродовж року сума таких коштів чи вартість майна становить не менше 750 тисяч гривень за офіційним курсом Національного банку України;

- інвестування у державні облігації держави-агресора, якщо сукупна упродовж року сума інвестування становить не менше 3 мільйонів гривень за офіційним курсом Національного банку України;

в) інформаційного сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 цієї частини, зокрема шляхом організації, фінансування та безпосереднього здійснення публічних дій, спрямованих на:

- спонукання до збройної агресії проти України, геноциду Українського народу, дискримінації за ознакою громадянства України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів або злочинів проти людяності;

- виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності;

- глорифікацію осіб, які здійснювали збройну агресію проти України, представників збройних формувань держави-агресора, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих державою-агресором, а також представників окупаційної адміністрації держави-агресора та представників підконтрольних державі-агресору самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України;

- підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлення уявлення про самобутність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з «нацизмом» чи іншими людиноненависницькими ідеологіями;

- розпалювання ненависті до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності.

4.8. Згідно з ч.ч. 2, 3 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#) за наявності підстав та умов, зазначених у частині першій цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, звертається до Вищого антикорупційного суду з позовною заявою про застосування до відповідної фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#) (далі - Заява), у порядку, визначеному [Кодексом адміністративного судочинства України](#).

4.9. Судове рішення про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), в день набрання ним законної сили надсилається Фонду державного майна України для здійснення повноважень у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судове рішення про застосування такої санкції, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України.

4.10. Активи, щодо яких ухвалено рішення про застосування такої санкції, підлягають передачі Фонду державного майна України протягом п`яти робочих днів з дня набрання законної сили вищезазначеним судовим рішенням.

4.11. Фонд державного майна України здійснює повноваження у сфері управління (у тому числі шляхом реалізації) активами, щодо яких ухвалено судове рішення про застосування такої санкції, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Грошові кошти, отримані в результаті реалізації таких активів, зараховуються до Державного бюджету України та спрямовуються до фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

4.12. Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про визначення суб`єктом управління активом іншого органу державної влади, суб`єкта господарювання державного сектору економіки. Таке управління здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, згідно з абзацом третім цієї частини.

4.13. Фонд державного майна України та Кабінет Міністрів України реалізують повноваження, визначені в абзацах третьому і четвертому цієї частини, щодо активів у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв юридичної особи, що має право надавати фінансові послуги, державне регулювання та нагляд за діяльністю якої здійснює відповідно до своєї компетенції Національний банк України або Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, які підлягають стягненню в дохід держави як санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), з урахуванням отриманої від Національного банку України та/або Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку інформації щодо діяльності такої юридичної особи.

4.14. Однією з таких санкцій згідно з п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) є стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

4.15. Відповідно до ч. 3 [ст. 20 КАС України](#) Вищому антикорупційному суду підсудні справи про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

4.16. Згідно з ч.ч. 1, 4 [ст. 283-1 КАС України](#) позовна заява про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), подається до Вищого антикорупційного суду протягом строку дії правового режиму воєнного стану. Справа про застосування вказаної санкції, вирішується колегією у складі трьох суддів Вищого антикорупційного суду протягом 30 днів з дня надходження позовної заяви до суду.

4.17. Суд ухвалює рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони (ч. 6 [ст. 283-1 КАС України](#)).

V. Щодо строків розгляду справи

5.1. Згідно із штампом вхідної кореспонденції суду позовна заява Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 надійшла до Вищого антикорупційного суду 17.09.2024.

5.2. З урахуванням вимог ч. 4 [ст. 283-1 КАС України](#) така справа мала бути розглянута до 17.10.2024.

5.3. Поряд з цим, адміністративну справу розглянуто поза межами тридцятиденного строку, у зв'язку з чим, колегія суддів зазначає наступне.

5.4. Згідно зі [ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

5.5. З урахуванням практики Європейського суду з прав людини критеріями розумних строків є: правова та фактична складність справи; поведінка заявника, а також інших осіб, які беруть участь у справі, інших учасників процесу; поведінка органів державної влади (насамперед суду); характер процесу та його значення для заявника (справи «Федіна проти України» від 02.09.2010, «Смірнова проти України» від 08.01.2005, «Матіка проти Румунії» від 02.11.2006 та інші).

5.6. З аналізу практики Європейського суду з прав людини щодо тлумачення положення «розумний строк» вбачається, що строк який можна визначити розумним не може бути однаковим для всіх справ і було би неправильно встановлювати один строк у конкретному цифровому виразі для усіх випадків. Таким чином у кожній справі виникає проблема оцінки розумності строку, яка залежить від певних критеріїв, вироблених практикою Європейського суду з прав людини: складність справи, поведінка заявника, поведінка державних органів, значущість питання для заявника.

5.7. Розумним, зокрема, вважається строк, що є об'єктивно необхідним для виконання процесуальних дій, прийняття процесуальних рішень та розгляду і вирішення справи з метою забезпечення своєчасного (без невинуваних зволікань) судового захисту.

5.8. Відповідно до [ст. 119 КАС України](#) суд має встановлювати розумні строки для вчинення процесуальних дій. Строк є розумним, якщо він передбачає час, достатній, з урахуванням обставин справи, для вчинення процесуальної дії, та відповідає завданню адміністративного судочинства.

5.9. Під час розгляду означеної адміністративної справи суд зі свого боку не допустив несвоєчасного призначення справи до розгляду, безпідставного відкладення розгляду справи чи оголошення перерви в судовому засіданні, призначення невинуваних тривалих перерв під час розгляду справи.

5.10. Водночас відступ від строків розгляду цієї адміністративної справи, що визначений ч. 4 [ст. 283-1 КАС України](#), обумовлений об'єктивними обставинами, які пов'язані із:

- вимогою закону про колегіальний розгляд справи колегією у складі трьох суддів;

- обмеженістю робочого часу та наявністю на розгляді колегії суддів інших судових справ;

- необхідністю вирішення необґрунтованих відводів суддів Крикливої Т.Г., Дубаса В.М. та Кравчука О.О.;

- неналежним та несвоєчасним врученням позивачем ОСОБА_1 позовної заяви та додатків до неї;

- необхідністю з'ясування розбіжності між іменем ОСОБА_1, яке зазначено у додатку 1 до рішення РНБО з іменем, вказаним у інших документах.

5.11. З огляду на зазначене, суд вважає, що розгляд цієї справи у законодавчо визначений тридцятиденний строк був неможливим, через необхідність дотримання, зокрема, такого аспекту права на справедливий суд, як змагальність (можливість знати і коментувати всі докази, мати достатній час для ознайомлення з доказами).

VI. Оцінка та мотиви суду

Заслухавши доводи учасників справи, з'ясувавши усі фактичні обставини справи, оцінивши надані докази, що мають юридичне значення для вирішення позовної заяви, суд дійшов таких висновків.

6.1. Вирішуючи в адміністративній справі питання про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), суду необхідно надати відповіді на такі питання:

1) чи звернувся позивач до суду з адміністративним позовом під час дії правового режиму воєнного стану (абз. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#));

2) чи є відповідач суб'єктом, до якого можливе застосування санкцій (абз. 1 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#));

3) чи застосовано до відповідача санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України, прийнятим після набрання чинності [Законом України № 2257-IX](#) (абз. 2 п. 3 [ст. 6 Закону України «Про санкції»](#));

4) чи наявні підстави, визначені абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#), для застосування до відповідача санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#);

5) чи належать активи, питання про стягнення яких ставить позивач, відповідачу, або чи є у нього можливість прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження цими активами;

6) чи є втручання у право власності відповідача співмірним та пропорційним при застосуванні санкції.

6.2. *Щодо першого питання, колегією суддів встановлено, що на час ухвалення судового рішення позивачем дотримано вимоги абз. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#), та звернення до Вищого антикорупційного суду відбулося під час дії правового режиму воєнного стану.*

6.2.1. Відповідно до ч. 7 [ст. 122 КАС України](#), строк для звернення до суду з позовною заявою про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), встановлюється [ст. 283-1 цього Кодексу](#).

6.2.2. Згідно з ч. 1 [ст. 283-1 КАС України](#), позовна заява про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), подається до Вищого антикорупційного суду протягом строку дії правового режиму воєнного стану.

6.2.3. Ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів (абз. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#)).

6.2.4. [Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 від 24.02.2022](#) в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 строком на 30 діб. Цей Указ затверджено [Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX](#).

6.2.5. В подальшому, Указами Президента України строк дії воєнного стану в Україні неодноразово продовжувався та такий стан діє дотепер.

6.2.6. Вчоргове [Указом Президента України від 28.10.2024 № 740/2024 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»](#) строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 10.11.2024 строком на 90 діб. Цей Указ затверджено [Законом України від 29.10.2024 року № 4024-IX](#).

6.2.7. Тобто, на момент звернення позивача з цим позовом, у період його розгляду у суді та станом на день ухвалення рішення у справі, на усій території України діє правовий режим воєнний стану, тобто санкція передбачена п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) може бути застосована.

6.3. Щодо питань 2-4 колегія суддів на підставі преюдиційних обставин, які не потребують доказування встановила:

- ОСОБА_1 є суб'єктом, до якого може бути застосовано санкцію, так як він є фізичною особою, яка своїми діями створила суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (абз. 1 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#));

- до ОСОБА_1 застосовано санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 191/2023](#), тобто після 24.05.2022 (абз. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#)), що, у свою чергу, дає можливість застосовувати до відповідача санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#);

- підставою для застосування санкції у виді стягнення в дохід держави активів, які належать ОСОБА_1 постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь (абз. 5 пп. «а» п. 2 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#)).

Такі висновки суду ґрунтуються на таких обставинах.

6.3.1. Можливість застосування преюдиції у цьому адміністративному провадженні.

6.3.1.1. Частиною 2 [статті 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»](#) визначено, що судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України. Обов'язковість урахування (преюдиційність) судових рішень для інших судів визначається законом.

6.3.1.2. Відповідно до ч. 4 [ст. 78 КАС України](#) обставини, встановлені рішенням суду у господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи, у якій беруть участь ті самі особи або особа, стосовно якої встановлено ці обставини, якщо інше не встановлено законом.

6.3.1.3. Преюдиційність у процесуальному праві - обов'язок суду, який розглядає справу, прийняти без перевірки та доказів факти, які раніше вже були встановлені судовим рішенням чи вироком суду, що набрали законної сили, у будь-якій іншій справі. Преюдиційність дозволяє уникнути ухвалення суперечливих судових фактів щодо одного й того ж питання та вирішувати справи з найменшими витратами часу та засобів (постанова Верховного Суду від 06.09.2022 по справі № 640/10625/21).

6.3.1.4. Одним з основних елементів верховенства права є принцип правової визначеності, який серед іншого передбачає, що у будь-якому спорі рішення суду, яке вступило в законну силу, не може бути поставлено під сумнів.

6.3.1.5. У пунктах 60, 64 Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ющенко та інші проти України» (заяви №№ 73990/01, 7364/02, 15185/02 і 11117/05) констатовано: «... право на справедливий судовий розгляд, яке передбачене пунктом 1 статті 6 Конвенції та розтлумачене в контексті принципів верховенства права та юридичної визначеності, містить вимогу непіддання сумніву рішення суду, коли він остаточно вирішив питання (див. рішення у справі «Брумареску проти Румунії» (Brumarescu v. Romania) [GC], № 28342/95, п. 61)»; За відсутності будь-яких ознак того, що в цивільному провадженні мали місце якісь вади, Суд вважає, що нове вирішення тих самих питань звело нанівець закінчене раніше провадження, а це несумісно з принципом юридичної визначеності.

6.3.1.6. Суть преюдиції полягає в неприпустимості повторного розгляду судом одного й того ж питання між тими ж сторонами (постанова Верховного Суду від 26.11.2019 по справі № 902/201/19, постанова Верховного Суду від 15.10.2019 № 908/1090/18).

6.3.1.7. Преюдиційні обставини не потребують доказування, якщо одночасно виконуються такі умови, обставина встановлена судовим рішенням, судове рішення набрало законної сили, у справі беруть участь ті самі особи, які брали участь у попередній справі (постанова Верховного Суду від 11.12.2019 по справі № 320/4938/17).

6.3.1.8. На підставі зазначених правових норм, рішення про використання обставин, у встановлених Вищим антикорупційним судом у адміністративній справі № 991/558/24, колегією суддів було прийнято, як преюдиційне, з огляду на дотримання наступних критеріїв:

ці обставини встановлені судовим рішенням у адміністративній справі - рішенням Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024 у справі № 991/558/24, зокрема, до ОСОБА_1 застосовано санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) та стягнуто в дохід держави його активи;

ці обставини оцінені судом саме як обставина (юридичний факт) преюдиційного характеру та не є правовою оцінкою, наданою судом певній обставині (юридичному факту);

ці обставини містяться в мотивувальній частині рішення та відповідають вимогам п. 1 ч. 4 [ст. 246 КАС України](#), згідно з якими у мотивувальній частині рішення, серед іншого, зазначаються обставини, встановлені судом, та зміст спірних правовідносин, з посиланням на докази, на підставі яких встановлені відповідні обставини;

судове рішення набрало законної сили - постановою апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 25.06.2024 рішення Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024 у справі за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 та ОСОБА_2 залишено без змін;

у справі беруть участь ті самі особи стосовно яких встановлено ці обставини - позивач Міністерство юстиції України, відповідач ОСОБА_1 та третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на стороні відповідачів ТОВ «Іннова», та саме щодо ОСОБА_1 наведеним рішенням і були встановлені зазначені юридичні факти;

правова оцінка, надана судом певному факту при розгляді іншої справи, не є обов'язковою для суду (ч. 7 [ст. 78 КАС України](#)).

6.3.2. Рішення, що ОСОБА_1 є суб'єктом, до якого може бути застосовано санкції, так як він є фізичною особою, яка своїми діями створила суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (абз. 1 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#)) та обставини вчинення ним дій, які свідчать про постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії

проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь (абз. 5 пп. «а» п. 2 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#)) ґрунтується на встановлених у рішенні Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024 у справі № 991/558/24 наступних фактичних обставинах:

6.3.2.1. «Наказом Голови Ради директорів АТ МС ОСОБА_7 № 2707/к від 12 серпня 2019 року (том 5, а.с. 94) у штатний розпис заводууправління введено посаду Президента АТ МС, Генеральний конструктор по створенню та модернізації вертолітної техніки.

Протоколом засідання ради директорів АТ МС № 84 від 03 вересня 2019 року (том 5, а.с. 75-76) у зв'язку із введенням посади Президента АТ МС, Генерального конструктора по створенню та модернізації вертолітної техніки й необхідністю внесення доповнень у Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців і суспільних формувань, президентові АТ МС, Генеральному конструктору по створенню та модернізації вертолітної техніки ОСОБА_1 надано право здійснювати всі дії від імені АТ МС без доручення, у тому числі підписувати договори.

У 2019 році ОСОБА_1 призначено президентом АТ МС, генеральним конструктором по створенню та модернізації вертолітної техніки згідно з наказом голови ради директорів АТ МС № 3570/к від 16 жовтня 2019 року (том 5, а.с. 95).

Матеріали справи містять наказ № 893 від 16 жовтня 2019 року про прийняття ОСОБА_1 на посаду Президента АТ МС, Генерального конструктора по створенню та модернізації вертолітної техніки. У відповідній графі наказу міститься підпис особи, яка приймається на роботу ОСОБА_1 про ознайомлення з наказом, посадовою інструкцією і тд.

Відповідно до літери а) пункту 1.1 посадової інструкції президента АТ МС, Генерального конструктора по створенню та модернізації вертолітної техніки, затвердженої 23 вересня 2019 року головою ради директорів АТ МС ОСОБА_7 (том 5, а.с. 83-93), основними задачами президента є загальне керівництво та організація поточної виробничо-господарської діяльності АТ МС.

Пунктом 1.4 цієї інструкції визначено, що президенту підпорядковані відокремлені та структурні підрозділи, а також персонал підприємства у відповідності до схеми організаційної структури управління підприємством (СТП 549.500.0).

Пунктами 2.3, 2.7 цієї інструкції визначено, що президент зобов'язаний керувати поточною виробничо-господарською діяльністю підприємства, організовувати та координувати роботу та ефективну взаємодію відокремлених та структурних підрозділів з метою задоволення потреб замовників та споживачів відповідних видів продукції та послуг, а також для досягнення цілей акціонерного товариства, забезпечувати дотримання законності, активне використання правових способів удосконалення управління, зміцнення договірної дисципліни.

Відповідно до розділу 3 інструкції, президент має право представляти підприємство у всіх організаціях, установах, підприємствах усіх форм власності як в Україні, так і за її межами, від імені підприємства підписувати договори, контракти по видам господарської діяльності підприємства, накази по підприємству, в тому числі накази про призначення та увільнення персоналу підприємства (в тому числі директорів по напрямкам діяльності, керівників відокремлених підрозділів, їх заступників, головних спеціалістів, керівників структурних підрозділів та їх заступників), розпорядження або інші організаційно-розпорядчі документи по всім видам діяльності підприємства, вихідну кореспонденцію по всім видам господарської діяльності підприємства, вимагати та отримувати від відокремлених та структурних підрозділів, а також посадових осіб інформацію, необхідну для виконання його обов'язків, затверджувати організаційну структуру підприємства, в тому числі організаційні структури відокремлених підрозділів підприємства.

Згідно з відомостями Єдиного реєстру довіреностей, 19 липня 2021 року ОСОБА_1 було видано довіреність: представляти інтереси АТ «МОТОР СІЧ» щодо всієї належної АТ «МОТОР СІЧ» частки

статутного капіталу ТОВ «Міжнародний інженерний центр ОДК», яка складає 49% статутного капіталу (витяг у томі 11, а.с. 205).

На визначальну роль ОСОБА_1 в господарській діяльності АТ МС вказує й лист Головнокомандувача Збройних Сил України генерала ОСОБА_8 від 03 жовтня 2022 року (том 13, а.с. 3), адресованого президенту АТ МС ОСОБА_1 Так, у контексті виконання АТ МС державних оборонних контрактів, особисто ОСОБА_1 висловлено подяку.

Враховуючи вищенаведене, суд встановив, що з 16 жовтня 2019 року ОСОБА_1 здійснював повний контроль над діяльністю АТ МС.

Матеріалами справи підтверджується, що АТ МС виробляє сучасні авіаційні двигуни для літальних апаратів різного застосування, а саме: турбогвинтові (марки): МС-500В-С, АІ-450С, МС-14, ТВ3-117ВМА-СБМ1, АІ-24, АІ-20; турбореактивні двоконтурні (марки): АІ-322Ф, АІ-322, Д-436-148, Д-436ТП, Д-436Т1, Д-18Т серії 3, Д-36 серії 4А, Д-36 серій 1, 2А, 3А, АІ-25ТЛШ, АІ-25ТЛ, АІ-25ТЛК, АІ-25 серії 2Є, МС-400; турбогвинтовентиляторні (марки): Д-27; турбовальні (марки): ТВ3-117ВМА-СБМ1В 5 серії, ТВ3-117ВМА-СБМ1В 1 серії, МС-500В, АІ-450М, ТВ3-117ВМА-СБМ1В 4Е серії, ТВ3-117ВМА-СБМ1В, ТВ3-117ВМА, ТВ3-117ВМА серії 02, ТВ3-117ВМ, ТВ3-117ВМ серії 02, ВК-2500, Д-136/Д-136 серії 1, Д-136-2; допоміжні (марки): АІ-9В-1, АІ-450-МС, АІ9-3Б, АІ-9В, АІ-9. Всі авіаційні двигуни, їх виробництво та ремонт сертифіковані (роздруківка веб-сайту АТ МС motorsich.com/ukr/products/aircraft/ в томі 5, а.с. 218-219).

АТ МС проводить капітальний ремонт вертольотів типу Мі-8, Мі-17, Мі-2; здійснює модернізацію вертольоту Мі-8Т в профіль 8МСБ з двигунами ТВ3-117ВМА-СБМ1В 4Е серії; виконує переобладнання вертольотів Мі-8, Мі-2 в різні варіанти: транспортний, пасажирський, медичний, пошуково-рятувальний, VIP, сільськогосподарський; обладнує вертольоти сучасною авіонікою; здійснює виробництво і ремонт головних вертолїтних редукторів ВР-8А, ВР-14 та виконує гарантійне, а також післягарантійне технічне обслуговування продукції, що поставляється.

Крім того АТ МС здійснює комплекс дослідно-конструкторських робіт і виробництва головних вертолїтних редукторів ВР-442 для вертольотів МСБ-2, ВР-17МС для вертольотів типу Мі-8/Мі-17, а також редуктор ВР-14МС для вертольотів типу Мі-8МТ (МТВ) і під час модернізації вертольотів типу Мі-8Т.

ОСОБА_2 був членом наглядової ради АТ МС, яка відповідно до п. 9.1 Статуту Товариства у редакції від 30 березня 2017 року, є його контролюючим та регулюючим органом.

Додатково є директором московського представництва АТ МС, що підтверджується інформацією з порталу державного підприємства «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України» www.smida.gov.ua (роздруківка том 9, а.с. 143) та даними з російського інформаційного ресурсу «ІНФОРМАЦІЯ_9» (том 5, а.с. 126-128). На цю позицію ОСОБА_2 призначив генеральний директор товариства ОСОБА_1 18 листопада 1997 року (том 5, а.с. 63).

З відповіді НАЗК від 27 липня 2023 року № 281-01/16640-23 (том 6, а.с. 3-21) вбачається, що ОСОБА_2 є керівником російського акціонерного товариства «Борисфен» (інформація з ЄДРЮО РФ том 6, а.с. 155), у якого АТ МС регулярно закуповувала комплектуючі елементи та продавала йому частини газотурбінних установок та інструменти для техобслуговування авіадвигунів по 2022 рік включно. У свою чергу, АТ «Борисфен» приймає активну участь в державних закупівлях РФ, про що свідчать відомості з сайту ІНФОРМАЦІЯ_10 (роздруківка том 6, а.с. 194) та протоколи огляду (том 2, а.с. 223-228, 236-244).

Згідно з відомостями російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 (том 5, а.с. 129-134), а також витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб РФ (том 6, а.с. 50-66), ОСОБА_1 та ОСОБА_2 є співзасновниками російського товариства з обмеженою відповідальністю «Лосиний острів» (ОДРН 1027739195087, відомості з ЄДРЮО РФ том 6, а.с. 50-66).

Також судом встановлено спільні зв'язки ОСОБА_1 та ОСОБА_2 з іншими російськими компаніями.

Так, ОСОБА_2 разом з ТОВ «Лосиний острів» є співзасновниками російського ТОВ «Вертолітні комплекси і багатофункціональні системи» (ООО «Вертолетные комплексы и многофункциональные системы», ІПН 7743840080, ОДРН 5117746040473 - відомості російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 в томі 5, а.с. 191-197), яка має ліцензію РФ на розробку, виробництво, випробовування та ремонт авіаційної техніки від 29 грудня 2012 року № 11977-АТ.

ОСОБА_2 разом з АТ МС є співзасновниками російського закритого акціонерного товариства «Двигуни «Володимир Клімов - МОТОР СІЧ» (ЗАО «Двигатели «Владимир Климов - Мотор Сич», ІПН 7743002177, ОДРН 1027739570968 - відомості російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 в томі 5, а.с. 198-204), яка має ліцензії РФ на:

- сервісне обслуговування озброєння та військової техніки від 20 січня 2023 року № Л052-00102-77/00634874;

- на розробку, виробництво, випробовування установку, монтаж, технічне обслуговування, ремонт, утилізацію та реалізацію озброєння та військової техніки від 31 грудня 2015 року № М003749ВВТ-Р;

- на розробку, виробництво, випробовування установку, монтаж, технічне обслуговування, ремонт, утилізацію та реалізацію озброєння та військової техніки від 31 грудня 2015 року № Л008-00102-77/00006143, М003749 ВВТ-Р;

- на розробку, виробництво, випробовування та ремонт авіаційної техніки від 18 березня 2013 року № Л007-00102-77/00141428, 12275-АТ.

В свою чергу, російське ЗАТ «Двигуни «Володимир Клімов - МОТОР СІЧ» разом з ТОВ «Лосиний острів» є співзасновником російського фонду «Народный самолет Ту-334-100» (ІПН 7703479943, ОДРН 1127799016465 - відомості російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 в томі 5, а.с. 212-217).

ОСОБА_2 та ОСОБА_1 є співзасновниками російського ТОВ «МАП Юніон» (ООО «МАП Юнион», ІПН 7712100329, ОДРН 1027739323644 - відомості російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 в томі 5, а.с. 159-164), основним видом діяльності якого є виробництво обладнання спеціального призначення, яке не входить до інших угруповань (код ОКВЕД 28.99.9).

ОСОБА_1 є співзасновником російського ЗАТ «Юпітер-2» (ЗАО «Юпитер-2», ІПН 7802075613, ОДРН 1037804019406 - відомості російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 в томі 5, а.с. 153-158), основним видом діяльності якого є ремонт та технічне обслуговування літальних апаратів, включаючи космічні (код ОКВЕД 33.16).

ТОВ «Лосиний острів» є засновником та/або співзасновником в таких російських компаніях:

1) Товариство з обмеженою відповідальністю «Курапово» (ООО «Курапово», ІПН 5078013163, ОДРН 1035011900593 - відомості російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 в томі 5, а.с. 185-190).

2) Товариство з обмеженою відповідальністю «Східно-європейський альянс» (ООО «Восточно-европейский альянс», ІПН 7743819730, ОДРН 1117746434816 - відомості російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 в томі 5, а.с. 165-170).

3) Товариство з обмеженою відповідальністю «Авіаремонт-МС» (ООО «Авиаремонт-МС», ІПН 7743799139, ОДРН 1107746926748 - відомості російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 в томі 5, а.с. 171-177). Основним видом діяльності якого є ремонт та технічне обслуговування літальних апаратів включаючи космічні. Товариство має ліцензію на розробку, виробництво, випробовування та ремонт авіаційної техніки від 31 травня 2012 року № 11644-АТ.

4) Акціонерне товариство «Борисфен» (до 16 липня 2020 року) (АО «Борисфен», ІПН 7743754385, ОДРН 1097746543630 - відомості ЄДРЮО РФ в томі 6, а.с. 155-169).

Керівником компанії є ОСОБА_2 . Товариство має ліцензії РФ на розробку, виробництво, випробовування та ремонт авіаційної техніки за виключенням безпілотних авіаційних систем та (або) їх елементів, включаючи безпілотні цивільні повітряні судна з максимальною злітною масою 30 кілограмів і менше від 21 лютого 2022 року № Л007-00102-77/00008170 та на сервісне обслуговування озброєння та військової техніки від 12 березня 2022 року № Л052-00102-77/00614964.

В період з січня 2014 по червень 2023 року АТ «Борисфен» уклало контракти щодо надання послуг по відновленню двигунів літальних апаратів (в тому числі вертольотів), послуг щодо ремонту та технічному обслуговуванню літальних та космічних апаратів, забезпеченню комплектуючими (запасними частинами) для літальних апаратів з МНС Росії, Росгвардією, військовою частиною 3553, МВС Росії, спеціальним льотним загonom «Росія» (підприємство, що забезпечує перевезення повітряним транспортом посадових осіб Російської Федерації, спецслужб РФ або збройних сил РФ, яке підпорядковане управлінню справами президента РФ (том 6 а.с. 179-208).

5) Акціонерне товариство «Енерго сервіс» (АО «Энерго сервис», ІПН 7022014560, ОДРН 1067022002607 - відомості російського інформаційного ресурсу ІНФОРМАЦІЯ_9 в томі 5, а.с. 178-184).

Вказане свідчить про те, що відповідачі тісно пов'язані сталими бізнес зв'язками на території РФ, а заздалегідь створені ним підприємства дали змогу вільно здійснювати на території держави-агресора господарську діяльність та реалізовувати продукцію, виробництва АТ МС. Такі висновки узгоджуються з поясненнями відповідача ОСОБА_1 , які він надав суду в засіданні 14 березня 2024 року.

Присутність ОСОБА_2 в Російській Федерації в якості керівника та співзасновника разом з ОСОБА_1 низки російських підприємств дозволяла останньому підтримувати тісний зв'язок із функціонерами та чиновниками авіадвигунобудівної галузі РФ та російського військово-промислового комплексу, про що йдеться в чисельних телефонних розмовах між ОСОБА_1 , ОСОБА_2 та іншими резидентами РФ, що підтверджується інформацією, отриманою у кримінальному провадженні № 2202300000000773.

Аналізуючі телефонні розмови, зафіксовані у ході проведення НСРД, суд переконався у тому, що ОСОБА_2 був довіреною особою ОСОБА_1 на російському ринку авіаційних підприємств, у тому числі оборонного спрямування, та сприяв поставкам продукції АТ МС до РФ.

Зокрема, 22 липня 2021 року між ОСОБА_2 та ОСОБА_9 відбулася розмова такого змісту (том 3, а.с. 147):

ОСОБА_2: Да.

ОСОБА_9: ОСОБА_2, можете...

ОСОБА_2: ОСОБА_9, здрасте ага.

ОСОБА_9: Здрасте, можете говорить?

ОСОБА_2: Да, да.

ОСОБА_9: Нас тут шеф никак не отпускает, ни это, кричит и ставит нереальные задачи. Что будем делать ОСОБА_2?

ОСОБА_2: Ждем сегодня, этот самый. Четверг, и мой поехал, и ОСОБА_1 давал задание. Посмотрим.

07 червня 2022 року між ОСОБА_1 та ОСОБА_2 відбулася розмова такого змісту (том 3, а.с. 198-199):

ОСОБА_1: Але.

ОСОБА_2: ОСОБА_1, здравствуйте.

ОСОБА_1: Здравствуй. ОСОБА_2 , слушай внимательно. У нас на побережье Азовского моря, ну ты знаешь осталось 3 дома отдыха и пионерский лагерь, и терминал «Хлебный Бердянский». Значить к

тебе приедет человек, вот он у меня это сын нашего работника. Он живет в Бердянске, предприниматель, он немножко строит там, ремонтирует больницы, школы. Нормальный парень, молодой, хороший. Тебе надо будет создать с ним... Он приедет к тебе, мы дадим ему адрес и надо создать московской организации «Лосиный остров» там «Борисфен». И терминал, дома отдыха все в один холдинг.

ОСОБА_2: Все понял.

ОСОБА_1 : Там требуют перерегистрацию, но когда ты будешь командовать этим холдингом с Москвы это серьезная гарантия, что никто там нас не тронет.

ОСОБА_2:Все я понял. Но, я понял. Докладываю вам. Был в правительстве, был у ОСОБА_11 , все им доложил, приветы и это, все как мы с вами и разговаривали. Так, что только приехал от ОСОБА_11.

28 травня 2021 року між ОСОБА_12 та ОСОБА_1 відбулася розмова такого змісту (том 3, а.с. 211):

ОСОБА_1: Але.

ОСОБА_12: Здравия желаю, ОСОБА_1 , ОСОБА_12 беспокоит.

ОСОБА_1: Здравствуй, дорогой. Мы сейчас прогоним два двигателя на стенде у ОСОБА_2. Восстановим все ресурсы. Тебе надо будет заключить договор с нашим ОСОБА_57 генерал-лейтенантом, который у нас работает. И мы тебе отправим два двигателя. На целый год, чтобы ты летал там.

ОСОБА_12: Два меня не устраивает. Мне надо на серию. ОСОБА_2 обещал 4 двигателя. Значит мне надо купить. Я готов купить.

ОСОБА_1: Купить, пожалуйста. Какие двигатели ты хочешь купить?

ОСОБА_12: УТВЗ.

ОСОБА_1: Ну какие УТВЗ? Наши 5000 часов ресурса?

ОСОБА_12: не СБМ образцы.

ОСОБА_1: А, из серии 02?

ОСОБА_12: Да, да, да.

ОСОБА_1: Так другой разговор. Сколько тебе надо? Мы продадим, завезем тебе.

ОСОБА_12: Мне надо 10. Но мне надо быстро.

ОСОБА_1: Ну у меня они есть, пожалуйста. Ты мне можешь прислать письмо?

ОСОБА_12:

Вы ему пи...лей (нецензурн.) дайте, чтобы он быстро отдавал их мне. ОСОБА_1: Ты мне можешь прислать письмо с твоим «копытом»? ОСОБА_12: Я вам слать не буду. Я шлю

ОСОБА_2. ОСОБА_1 : Тогда ОСОБА_2 скажи.

ОСОБА_12: А вы ему пи...лей (нецензурн.) маленько и все.

ОСОБА_1: Я ему пи...лей дам (нецензурн.). А ты новые будешь ставить на свой вертолет заводской?

ОСОБА_12: конечно, 2 шт. Но двигатели отдавайте мне. Мы там сейчас контракты заключаем, прочее там. Быстрее проверяйте их на стенде, да и все прочее.

ОСОБА_1: Все, все. Договорились. Я дам команду.

ОСОБА_12: Со всеми решил я.

ОСОБА_1: Хорошо. А тебе сколько 10 шт. надо серии 02?

ОСОБА_12: Значит. Больше надо.

ОСОБА_1: Ну ты ему скажешь, не по телефону.

ОСОБА_12: Мне надо быстро.

ОСОБА_1.: У меня есть двигатели, пожалуйста.

ОСОБА_12: Потому что Климов обосрался.

ОСОБА_1: Для тебя все сделаю, дорогой. Давай.

ОСОБА_12: Все давайте. Добро. Спасибо.

Як наслідок 28 травня 2021 року між ОСОБА_1 та ОСОБА_2 відбулася розмова такого змісту (том 3, а.с. 212):

ОСОБА_1: Але.

ОСОБА_2: ОСОБА_1. Позвонили, прийнято на експертном совете разрешение, что мы АИ-450МС будем ставить на испытание.

ОСОБА_1: Ну это хорошая новость. Все нормально, ты когда вернешься?

ОСОБА_2: Ну вернусь вечером, да.

ОСОБА_1: А ты сейчас где, у ОСОБА_58?

ОСОБА_2: Не, я с ним все уже переговорили. В аэропорт и нам в три часа у нас самолет и вылет на Москву.

ОСОБА_1: То есть он сейчас не слушает разговор?

ОСОБА_2: Не, не, не.

ОСОБА_1: Значит звонил мне ОСОБА_12.

ОСОБА_2: Ага.

ОСОБА_1: Ты сейчас свяжись с ним по телефону. Он скажет сколько надо двигателей серии 02. Он тебе должен прислать письмо, что бы мы точно. К тебе. А мы на тебя отправим. Через тебя отправим.

ОСОБА_2: Хорошо.

ОСОБА_1: Они разоср...сь (посварились). Он говорит, что ему разрешил покупать двигатели его Росвертолеты России.

ОСОБА_2: Это было совещание, там где вы были и он дал команду, что разрешили. Там где вы были в последнее время.

ОСОБА_1: Да, да. Но он говорит: «Я договорился, давайте мне двигатели». Ну я ему говорю: «Ты мне письмо». Но он говорит: «Тебе я не могу послать в Украину, а ОСОБА_2 отдам». Я говорю: «Ну давай, сейчас ОСОБА_16 найду, скажу ему».

ОСОБА_2: Хорошо. Есть.

ОСОБА_1: Надо чтобы он письмо прислал, чтобы серия была указана.

ОСОБА_2: Хорошо. Есть.

ОСОБА_1: Давай.

В розвиток цієї розмови, 28 травня 2021 року, між ОСОБА_1 та ОСОБА_2 відбулася і така розмова том 3, а.с. 213:

ОСОБА_1: Але.

ОСОБА_2: ОСОБА_1, я ОСОБА_12 позвонил, он говорит: «Я все, дайте команду с кем контракт писать».

ОСОБА_1: А сколько надо ему?

ОСОБА_2: А там у него много, штук 10.

ОСОБА_1: Так ради Бога, пусть скажет какой модели. ВК-2500 или, он мне сказал ТВЗ, значит сери 02 наверное?

ОСОБА_2: 02, 02.

ОСОБА_1: Ну пусть тебе письмо напишет.

ОСОБА_2: Хорошо, хорошо. Все, есть.

ОСОБА_1: Поэтому я не стал по телефону говорить.

ОСОБА_2: Хорошо, хорошо.

У контексті домовленостей із ОСОБА_12 , 28 травня 2021 року між ОСОБА_1 та ОСОБА_2 відбулася і така розмова (том 3, а.с. 213):

ОСОБА_1 : Да.

ОСОБА_2: ОСОБА_1 , позвонил ОСОБА_12, ему 14 надо.

ОСОБА_1:Отлично.

ОСОБА_2: Он приедет в понедельник, во вторник и мы тогда с вами все обсудим.

ОСОБА_1 : Понял. Спасибо.

05 червня 2021 року між ОСОБА_12 та ОСОБА_1 відбулася розмова такого змісту (том 3, а.с. 214):

ОСОБА_12: Тогда я с ОСОБА_2 встречаюсь, я в Москве нахожусь и все говорю как есть?

ОСОБА_1: Да. Все говори как есть. Мы отцепим. У нас есть. Моторы будут тебе отправлены. Все будет сделано. Ты только скажи, на какую цену ты согласен, плюс по той схеме, по которой я с тобой работаю.

ОСОБА_12: Все, как всю жизнь было.

ОСОБА_1: Ну конечно. 40 лет друг друга знаем.

ОСОБА_12: Главное чтобы разрешили залезть в этот Климов .

ОСОБА_1: Давай к ОСОБА_2 .

26 липня 2021 року між ОСОБА_1 та особою на ім'я ОСОБА_19

відбулася розмова такого змісту (том 3, а.с. 221-222):

ОСОБА_19: Алло

ОСОБА_1: ОСОБА_19 , доброе утро.

ОСОБА_19 : Да, здравствуйте-здравствуйте.

ОСОБА_1: Это ОСОБА_1 .

ОСОБА_19 : Да-да-да, я, этот, слышу

ОСОБА_1 : Говорить можешь или мне попозже позвонить?

ОСОБА_19 : Не-не, могу. Говорите, говорите.

ОСОБА_1: А, слушай. Мы подготовили всего 4 штуки тебе, четыре, так.

ОСОБА_19 : Так.

ОСОБА_1 : У тебя сейчас там затруднения с... Ну, ты сам понимаешь с проводкой. Может быть мы...

ОСОБА_19 : Ну, ми это все решим.

ОСОБА_1 : Может быть мы вернемся к прежней схеме через ОСОБА_2. Эта схема работала.

ОСОБА_19 : Ну, нет. Она не очень хорошая, вот. Давайте вот...

ОСОБА_1: Ну, добивайте я...

ОСОБА_19: Пока давайте...

ОСОБА_1: Без тебя, ОСОБА_19. Я без тебя, ОСОБА_19 ничего не делаю. Поэтому давай, занимайся, занимайся. Мы ждем.

ОСОБА_19 : Хорошо, хорошо. Да.

Вказана розмова є продовженням серії розмов ОСОБА_1 та особою на ім'я ОСОБА_19 , який користується номером телефону російського оператора стільникового зв'язку. З розмов вбачається, що предметом обговорення є поставка двигунів Д-136 в Росію. Із наведеної вище розмови суд встановив, що ОСОБА_2 брав участь у організації ланцюга поставок авіаційних двигунів виробництва АТ МС до РФ та те, що такі поставки мали місце раніше.

У розмові від 16 серпня 2021 ОСОБА_2 повідомляв ОСОБА_1 таке (том 3, а.с. 213): « ОСОБА_1 , ну когда вы уже будете верить в ОСОБА_2, йомайо? Мы же тут сидим команда: ОСОБА_63 помогает. ОСОБА_57 помогает. ОСОБА_64 помогает, все помогают. Мы ж одна команда здесь. Не переживайте. Все сделаем».

20 вересня 2022 року між ОСОБА_1 та ОСОБА_22 відбулася розмова такого змісту (том 4, а.с. 281-282):

ОСОБА_22:

Ало. ОСОБА_1 : ОСОБА_22 , здравствуй, это Запорожье , это ОСОБА_1 .

ОСОБА_22: Да, здравствуйте.

ОСОБА_1: Мы с тобой расстались 10 дней назад. Ты уже приехала?

ОСОБА_22: Да, я уже на работе.

ОСОБА_1: Уже на работе, угу. Тебе ОСОБА_59 объяснил, что надо делать.

ОСОБА_22: Ну, да там что-то нужно будет подписать.

ОСОБА_1: Ну переписать, я хочу свою переписать на тебя.

ОСОБА_22: Угу, да я поняла.

ОСОБА_1: Я дам тебе два телефона, а твой телефон дам начальнику моего офиса в Москве, моего офиса. Он тебе позвонит, вам встретиться надо и будут там все эти юридические дела все оформить.

ОСОБА_22: Хорошо

ОСОБА_1: Хорошо?

ОСОБА_22: Да, да конечно, хорошо.

ОСОБА_1: Его зовут ОСОБА_2 , ОСОБА_2 , красивый, высокий.

ОСОБА_22: Я е его знаю.

ОСОБА_1: Знаешь, да вы же там в квартире жили, правильно.

ОСОБА_22: У меня есть его телефон.

ОСОБА_1: Ну все, тогда я ним договорюсь, он тебе перезвонит, хорошо?

ОСОБА_22: Да, хорошо, конечно.

ОСОБА_1: Обнимаю, спасибо.

З наведених розмов колегія суддів встановила, що ОСОБА_1 регулярно надавав ОСОБА_2 вказівки, завдання та доручення, у тому числі щодо співпраці та встановленні зв'язків із представниками російського ВПК. При цьому ОСОБА_28 виконував доручення ОСОБА_1 , запевняв останнього у своїй відданості. Отже, ОСОБА_1 із ОСОБА_2 разом вибудували сталу мережу російських підприємств, що в подальшому дозволило Відповідачу 1 реалізовувати поставку продукції АТ МС до підприємств країни-агресора, при цьому Відповідач 2 сприяв цьому.

З відповіді НАЗК від 27 липня 2023 року (том 6, а.с. 3-22) суд встановив, що до 2014 року співпраця АТ МС з підприємствами військово-промислового комплексу Російської Федерації здійснювалась у рамках виробничої та науково-технічної кооперації підприємств оборонної галузі.

Основними споживачами авіаційних двигунів були Казанський та Ростовський вертолітний заводи та авіадвигунобудівні підприємства Російської Федерації.

Постачання здійснювалось через підконтрольні АТ МС російські підприємства. До 2014 року, постачання товарів військового призначення подвійного використання здійснювалось на підставі дозволів Державної служби експортного контролю України.

У 2014 року розпочалася збройна агресія Російської Федерації, яка проявилась у вигляді неоголошених і прихованих вторгнень на територію України підрозділів Збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, а також у вигляді організації та підтримки терористичної діяльності.

При цьому, датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року ([Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»](#)).

Враховуючи збройну агресію та окупацію окремих територій України Російською Федерацією, з метою забезпечення потреб національної безпеки і оборони, виникла необхідність реагування на вказані обставини.

Так, 27 серпня 2014 року Указом Президента України № 691/2014 уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 серпня 2014 року «Про заходи щодо удосконалення державної військово-технічної політики» (том 5, а.с. 220-222), яким припинено експорт товарів військового призначення та подвійного використання з метою їх військового кінцевого використання в РФ.

Не зважаючи на це, за сприянням ОСОБА_2, здійснюючи загальне керівництво та організовуючи виробничо-господарську діяльність АТ МС, ОСОБА_1 продовжив постачання авіаційних двигунів до Російської Федерації, поза системою експортного контролю.

Такими діями відповідачі підтримували авіаційну галузь та військовий потенціал країни-агресора, сприяли посиленню обороноздатності РФ.

Дослідивши долучені до позовної заяви протоколи за результатами проведення негласних слідчих (розшукових) дій, суд встановив, що ОСОБА_1 та ОСОБА_2 суттєво сприяли завданню істотної шкоди національній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України шляхом постачання спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь після 19 лютого 2014 року.

Так, 11 лютого 2022 року між ОСОБА_1 та ОСОБА_29 відбулася розмова такого змісту (том 3, а.с. 246-248):

ОСОБА_30, добрый день.

ОСОБА_31: Добрый день.

ОСОБА_1:

Я ОСОБА_1. ОСОБА_31: Да. Я слышу. Я по голосу вас узнаю.

ОСОБА_1: Да. Спасибо. ОСОБА_19, вчера был у вашего нового шефа (примітка суду - мова йде про ОСОБА_33 - генерального директора холдингу «Вертольоти Росії»).

ОСОБА_31: Да. Я слышал. Я это знаю. Я тоже в Москве как раз.

ОСОБА_1: Он едет к вам.

ОСОБА_31: Да. Я тоже это знаю.

ОСОБА_1: Да. С ОСОБА_60. И будет с ним ОСОБА_2. Я попросил чтобы он взял.

ОСОБА_31: Да.

ОСОБА_1: ОСОБА_19, речь идет о чем. Я поднял в очередной раз вопрос о том, чтобы он дал вам разрешение поставить новые двигатели с Фадэком. Д-136 Фадек. Фадек российский, агрегаты омские, электроника Уфимская. То есть все нормально. Он заинтересовался.

ОСОБА_31: Да. ОСОБА_1: ОСОБА_37 (примітка суду - ОСОБА_37) заинтересовался в чем дело, почему раньше не поставили. Я говорю: «Спроси у ОСОБА_60». Это военные отчитались, что модернизацию провели. А на самом деле, двигатель плюс 30, это будет летать в жару. Все объяснили короче ему.

ОСОБА_31: Да.

ОСОБА_1: Чтобы ты был готов. Если он будет говорить тебе.

ОСОБА_31: Да. Только вы ж помните, мы сказали, что для инозаказчика тоже согласны, давайте мы выпустим паспорта экспорта облика и будем предлагать - мы можем поставить вот такой двигатель, а если с военными, то с военными надо еще разговаривать.

ОСОБА_1: Да. Да, чтобы в бюллетене был.

ОСОБА_31: Да. Я согласен. Будем работать.

ОСОБА_1: Теперь значит, мы там загрузили с новым двигателем. Он согласен и на 28-ку вашу, на 24-ку ставить новые двигатели 5-го поколения (примітка суду - очевидно, мова йде про ударні військові вертольоти Мі-24 та Мі-28, виробником яких є ПАТ «Роствертол»). Так как мы провели испытания в

России. Он даже сказал как мы будем поставлять. Этот вопрос мы тоже обсуждали. Но тот вопрос не срочный. Но тем не менее он хочет эту работу сделать. Потому что знает, он знает, осведомленный, что мы меняем везде. И уже меня просит на ваши 35-е (Очевидно мова йде про ударні військові вертольоти Мі-35М, виробником яких є ПАТ «Росвертол») везде - поставьте моторы новые. Эксплуатанты просят. Но еще ничего не поставил. Без вас не хочу никуда лезть. Но на Ми-8МСБ, на Ми-17 меняю везде и на 24-ку меняю.

ОСОБА_31: Да. Будем работать. Если цена заказчика, будем работать.

ОСОБА_1: Да. Но чтобы ты знал, он согласен и с этим работать. С этим двигателем и на 24-ку, на 28-ку, он готов.

ОСОБА_31: Хорошо.

ОСОБА_1:

Два вопроса он будет с тобой обсуждать. ОСОБА_31 : Да. По вашей линии два вопроса. Понял.

ОСОБА_1: Да, все положительно. Мы договорились как сотрудничать, как работать. Он давно знает. Это вообще бизнесмен, надо прямо сказать. Ты ж понимаешь, он бизнесмен.

ОСОБА_31: Да.

ОСОБА_1: Он говорит: «Помоги мне, побольше моторов дай. Дай побольше. Не успеваем». У него еще какие-то планы грандиозные.

ОСОБА_31:

Да. ОСОБА_1 : Мы договорились всё то осуществлять. То есть он бизнесмен.

ОСОБА_31: Да.

ОСОБА_1: Если ты ему мозги повернешь - лучше продавать 26-е (мова йде про вертоліт Мі-26), когда будет двигатель +30 та еще с Фадеком, он клюнет сразу.

ОСОБА_31: Хорошо.

У ході вказаної розмови, ОСОБА_1 повідомляє керуючому директору ПАТ «Росвертол» про домовленості з генеральним директором холдингу «Вертольоти Росії» щодо поставок авіаційних двигунів ТВ3-117, ВК-2500 та Д-136 до РФ для їх встановлення на вертольоти Мі-24 та Мі-28 та Мі-35М та про те, що ОСОБА_1 активно займається заміною старих двигунів на вертольотах Мі-8МСБ, Мі-17 та Мі-24 на території Росії.

Крім того, вказана розмова в черговий раз вказує на активну участь ОСОБА_2 у перемовинах із функціонерами авіабудівної галузі РФ щодо поставок авіаційних двигунів виробництва АТ МС в Росію.

20 травня 2022 року між ОСОБА_1 та ОСОБА_29 відбулася розмова такого змісту (том 3, а.с. 196-198):

ОСОБА_1: Але.

ОСОБА_31: ОСОБА_1 , ОСОБА_31 . Вы звонили? Непринятый телефонный...

ОСОБА_1 : Да, да, дорогой, любимый, ОСОБА_19 . Приветствую. ОСОБА_19 , скажи мне сколько ты еще примешь 136? Я говорю с другого телефона, ты понял меня?

ОСОБА_31: Да. Ну вот смотрите у нас с вами еще контракт есть на 4 и плюс еще на 2. Всего 6. Поэтому я планировал, что вот эти 6 приму, в первую очередь 4...

ОСОБА_1: Да.

ОСОБА_31: А, потом следом еще 2.

ОСОБА_1: Ага. Подожди. У нас договор с тобой есть или ты письмом просто нас поставил в известность?

ОСОБА_31: Нет, у нас есть с вами договор, мы же забрали по этому договору уже 6.

ОСОБА_1 : Да, вы забрали.

ОСОБА_31 : А теперь еще осталось 4 это по одному договору и еще по другому договору мы два забрали и осталось еще 2.

ОСОБА_1 : Ага, ОСОБА_19 , я что хочу с тобою договориться ОСОБА_42 в Омске, который делает нам топливную аппаратуру он готов поставлять к тебе, что бы не завозить ко мне топливную аппаратуру.

ОСОБА_31: Да, ну давайте, будем заниматься...

ОСОБА_1 : Какая разница, мои люди приедут, поставят тебе на вертолет и летай на здоровье. Мы их испытаем двигатели, всё как на других, мы всегда так делаем и отправляем к тебе, а ты у ОСОБА_43 купишь агрегат.

ОСОБА_31 : А на стенды проверять там все это?

ОСОБА_1 : Мы проверим у тебя. У тебя есть технологический вертолет, твой. Нет, мы двигатели испытаем, у нас его примут как положено, только мы снимем переходные наши собственные агрегаты. А у тебя поставим новые. Какая тебе разница, я везде так делаю.

ОСОБА_31: Хорошо, я согласен. Давайте будем заниматься.

ОСОБА_1: Да, ты знаешь я кое-куда там к вам отправляю десятками и все у нас нас идёт, и всё у нас нормально. Все договориться.

ОСОБА_31 : Хорошо.

ОСОБА_1: Спасибо мой дорогой.

ОСОБА_31: Будем работать.

ОСОБА_1: Всё, будем работать. Вывозим. Всё у меня решено. Все вопросы ми порешали, все.

ОСОБА_31 : там мне говорили, что 2 у вас готово, и вы готовы уже их двигать.

ОСОБА_1: Все, добро договорились. Всё, спасибо, дорогой. Будь здоров, дорогой, любимый.

Під час вказаної розмови ОСОБА_1 обговорює з керуючим директором ПАТ «Роствертол» (яке входить до складу холдингу «Вертольоти Росії») поставку турбовальних авіаційних двигунів Д-136, які виготовляються АТ МС. З розмови вбачається, що на виконання двох договорів вже відбулась поставка 6 двигунів Д-136, які встановлюються на вертольотах Мі-26, виробництва ПАТ «Роствертол».

Загальновідомим є те, що вертольоти виробництва ПАТ «Роствертол» використовуються Збройними силами Росії в агресивній війні проти України.

Відтак, [Указом Президента України № 726/2022 від 19 жовтня 2022 року](#) введено в дію Рішення РНБО України, яким до Ростовського вертолітного виробничого комплексу ПАТ «Роствертол» імені Б.М. Слюсаря застосовано санкції строком на 10 років.

Рішенням ВАКС від 27 вересня 2023 року у справі № 991/8260/23 встановлено, що ПАТ «Роствертол» брало участь в організації підготовки збройної агресії проти України, організації безпосередньої збройної агресії проти України та постачанні продукції військового призначення, що використовується під час збройної агресії проти України.

З огляду на наведене, суд встановив, що ОСОБА_1, незважаючи на вчинення РФ агресії проти України, окупацію частину її території та заборону експорту до РФ товарів військового призначення, продовжив постачання авіаційних двигунів до країни-агресора.

06 квітня 2021 року між ОСОБА_45 та ОСОБА_1 відбулася розмова такого змісту (том 3, а.с. 202):

ОСОБА_1: Ало.

ОСОБА_45: ОСОБА_1, ОСОБА_45, сорвался звонок.

ОСОБА_1: Да, да. Я забыл вам сказать, что в Москве приняли закон запрещающий передавать сведения в средства массовой информации, связанные с гос. заказом. Закон приняли такой.

ОСОБА_45: Услышал, услышал.

ОСОБА_1: Я ОСОБА_2 сейчас позвоню, вы посмотрите там походите по интернету.

ОСОБА_45: Хорошо, хорошо, я понял.

ОСОБА_1: Запрещено. Я лично добивался в Москве лет пять. Что вы делаете бл... Мы поставили двигатели Д-136, вдруг в прессе: «В западный округ Сибирского военного округа поступили вертолеты Ми-26».

ОСОБА_45: Было такое.

ОСОБА_1: Было. Поэтому они приняли закон. И вообще это правильно. И нам надо принять такой закон. Все что связано с гос. заказами закрытая тема.

ОСОБА_45: Согласен полностью.

ОСОБА_1: Давай, позанимайся.

ОСОБА_45: Хорошо.

Під час цієї розмови ОСОБА_1 підтвердив фактичне постачання двигунів Д-136 в Російську Федерацію. Крім того, зі змісту розмови вбачається обізнаність ОСОБА_1 про кінцевого експлуатанта зазначених двигунів, а саме один із військових округів Збройних сил РФ та їх встановлення на вертольоти військового призначення.

Очевидно, що вказані поставки відбулись вже після введення в дію заборони в Україні експорту до РФ товарів військового призначення. До таких висновків суд дійшов з огляду на те, що під час наведеної розмови ОСОБА_1 висловив своє незадоволення висвітленням в засобах масової інформації відомостей про державні оборонні замовлення в Росії.

Наведене демонструє, що ОСОБА_1 усвідомлював продовження постачання техніки для збройних сил РФ тим самим підтримував військовий потенціал країни-агресора, чим завдав істотну шкоди національній безпеці України.

У вже наведеній вище розмові від 26 липня 2021 року (том 3, а.с. 221-222), ОСОБА_1 повідомляв особі на ім'я ОСОБА_19 таке: «Может быть мы вернемся к прежней схеме? Через ОСОБА_2. Эта схема работала».

Вказана розмова є продовженням серії розмов ОСОБА_1 та особою на ім'я ОСОБА_19, який користується номером телефону російського оператора стільникового зв'язку. З бесіди вбачається, що темою розмови є поставка двигунів Д-136 до Росії. Теза ОСОБА_1 «эта схема работала» вказує, на те, що здійснення поставок авіаційних двигунів до РФ дійсно мала місце та про активну роль ОСОБА_2 у реалізації таких поставок.

17 серпня 2022 року між ОСОБА_1 та ОСОБА_47 (засновник російських компаній ООО «Авиахим», ООО «Авиахиммаркет», АО «Авиационная корпорация «Беркут» та ін.) відбулася розмова такого змісту (том 4, а.с. 263-264):

ОСОБА_47: Алло.

ОСОБА_1: ОСОБА_47, добрый день.

ОСОБА_47: Добрый день.

ОСОБА_1: Это ОСОБА_1 .

ОСОБА_47: Ооо, ОСОБА_1 , рад вас слышать.

ОСОБА_1: ОСОБА_47, вот этот телефон ты запиши, этот телефон не прослушивается.

ОСОБА_47: Я понял, хорошо.

ОСОБА_1: Он через другой спутник работает. Теперь ОСОБА_47, как дела у тебя, расскажи мне пожалуйста.

ОСОБА_47: У меня все хорошо идет, продолжение, развитие, мы завершаем наземные испытания вертолета и готовим летный образец и выходим на летние испытания.

ОСОБА_1:

Вот так, да? С каким весом, какой вес? ОСОБА_47: Это четырехместный, пятиместный, семиместный я скорее всего в сентябре начну изготавливать фюзеляж и готовить к наземным испытаниям. ОСОБА_1: Это супер, молодец. Ну у нас тоже дела идут неплохо, мы вышли там в Европе занимаемся, в Турции занимаемся, где только ми не занимаемся.

ОСОБА_47: А можно где-то с Вами пересечься так чтобы посидеть, поговорить, мне; бы хотелось с вами продолжать работать дальше.

ОСОБА_1: Ну вот, ОСОБА_47, у нас такие планы, ну я к вам заехать не могу, временно ,так.

ОСОБА_47 :

Я сам приеду. ОСОБА_1: Со всеми моими друзьями, такими как ты, я разговариваю, они приезжают ко мне , мы в Польше встречаемся или в Турции, мы большую фирму там сделали. Отдельную, военку отдельно, а гражданку отдельно. Вот если бы ты нашел время, мы б там с тобой встретились.

ОСОБА_47 : Вот я би хотел найти время и с вами встретиться.

ОСОБА_1 : А куда тебе удобно? Я буду лететь сейчас на выставку в Азербайджан, она с третьего по пятое.

ОСОБА_47: Ну я готов туда прилететь.

ОСОБА_1 : Ну давай, это было бы здорово, мы с тобой поговорили бы.

ОСОБА_47: С третьего по пятое я там буду.

ОСОБА_1 : Все договорились. Посмотри там будет Россия , все там будет.

ОСОБА_47 : Да, хорошо.

ОСОБА_1: Все, договорились ОСОБА_47, и мы там поговорим о делах. У нас есть предложения.

ОСОБА_47 : Ага.

ОСОБА_1: Все, договорились ОСОБА_47, ОСОБА_47 , договорились.

ОСОБА_47 : Щастливо, да.

У ході цієї розмови ОСОБА_1 у завуальованій формі довів до відома функціонера авіабудівної галузі РФ про продовження співпраці зі своїм друзями, такими як ОСОБА_51 . Очевидно мова йшла про керівників російських авіаційних підприємств, у тому числі військово-промислового комплексу, та про договороспроможність ОСОБА_1 на співпрацю з ними з використанням закордонних юрисдикцій.

У висновку судової лінгвістичної експертизи від 28 квітня 2023 року (том 16, а.с. 115-153) експерт дійшов висновків про таке: «Об`єктивним змістом текстів стенограм розмов « ОСОБА_1 », що містяться у копії протоколу за результатами проведення негласного розшукового заходу (зняття інформації з електронних комунікаційних мереж) № 2/4/4-16455 тнт від 17.08.2022 (на 44 арк.) та копії протоколу за результатами проведення негласної слідчої (розшукової) дії № 2/4/3-17248 т від 17.08.2022, встановлено, що ході обговорення робочих питань під час нарад і телефонних розмов... 4) прямо чи завуальовано йдеться про виготовлення/ремонт обладнання для Росії, про поставки продукції «Мотор-Січ» (у тому числі двигунів, стендів, для випробування двигунів, запчастин для російських літаків, вертольотів) у РФ через інші країни. «ОСОБА_1» особисто контролює забезпечення цих поставок, що узгоджує з керівниками російських оборонних підприємств, дає вказівки збільшувати кількість призначеного для РФ обладнання, схвалює схему оплати за виготовлені Мотор-Січю мотори для РФ через Китай тощо.

«ОСОБА_1» з'ясовує у ОСОБА_62, скільки Росія заказала «Мотор-Січі» «шпульок», скільки він може «отгрузить» «шпульок» до кінця року, при цьому ОСОБА_1 посилається на свою домовленість з «ОСОБА_61» (директором російського АТ «Климов») на що «ОСОБА_62» доповідає, що двадцять готових «шпульок» є у Волочиську, проте відгрузити їх не може, оскільки відкликали дозвіл на Китай , тобто наявні «шпульки» він не може відправити в РФ через скасований дозвіл на Китай, з чого випливає, з урахуванням загального контексту, що обладнання для російських підприємств оформлялось/здійснювалось «Мотор-Січчю» у тому числі через Китай.

«ОСОБА_62» доповідає «ОСОБА_1», що за умов вирішення в Києві проблеми дозволу на Китай, він відправить обладнання для РФ, взагалі «Мотор-Січ» зараз у вигірній позиції, оскільки росіяни зайняті відновленням своєї техніки, тому готові купити будь-яку кількість: «Они говорят: «сколько вы нам дадите столько мы и заберём»... россияне сказали, что нам некогда, мы тут свою технику восстанавливаем. Проблема не в количестве, они заберут, у них там план».

У відповідь на посилання «ОСОБА_62» на план росіян, « ОСОБА_1 » уточнює «А в план мы что-то включили по твоему настоянию?». «ОСОБА_62» доповідає, що вони підписали (йдеться про поставки до Росії обладнання у кількості ста двадцяти). «ОСОБА_1» наполягає, щоб виготовлення обладнання відповідало плану і якщо хтось «ОСОБА_62» перешкоджає, « ОСОБА_1 » вирішить проблему («Если тебе кто-то мешаает мне говори») та конкретизує завдання «Мы должны каждый год делать около 100 шт. «ОСОБА_62» намагається пояснити ситуацію з дозволами, проте «ОСОБА_1» перериває його двічі («Там же не надо агрегаты... Не надо по разрешениям. Твое дело чтобы на складе были двигатели») і наполягає на тому, щоб готових до відправки двигунів було не двадцять, а сто («Ну я говорил с ними, они говорят: «сколько вы сделаете, сколько вам разрешат, столько мы у вас и возьмём». А у нас ничего нет. Сколько штук 20, больше нет... А надо что бы у тебя было 100 штук»). «ОСОБА_1» наполягає на підготовці двигунів (без агрегатів) для відправки у Росію у кількості 100-120 шт., що узгоджується з планом росіян.

«ОСОБА_62» доповідає, що за довоєнними домовленостями залишалось поставити у Росію близько 120 моторів.

«ОСОБА_1» реагує на описану співпрацю з росіянами фразою «Мы не боимся? В прошлый раз решил по деньгам ОСОБА_61? Схема....» - тобто усвідомлює ризики, згадує про схему розрахунків росіян.

На що «ОСОБА_62» запевняє, що схема оплати за виготовлені «Мотор-Січчю» мотори для РФ через Китай працює («Схема работает. Схема рабочая. Они через китайцев, юани, китайцы нам. Я сразу скажу они рассчитались где-то порядку 9 миллионов. Они заплатили...»), при цьому «ОСОБА_1» уточнює щодо курсової різниці «С кожного мотора?» - тобто однозначно йдеться про поставки моторів Росії через Китай.»

На підставі обставин встановлених судовим рішенням, суд висноує, що ОСОБА_1 вчинив дії, які були спрямовані на постачання авіаційних двигунів до Російської Федерації, що призвело до накопичення нової та модернізації старої авіаційної техніки Росії, яка активно використовується Збройними силами РФ у ході агресивної, неспровокованої війни проти України.

Постачання підприємствам авіабудівної галузі РФ спеціальної техніки, знарядь, деталей, двигунів чи інших складових частин літальних апаратів після уведення в дію рішення РНБО України від 27.08.2014, яким припинено експорт товарів військового призначення та подвійного використання з метою їх військового кінцевого використання в РФ, шкодило національній безпеці, ставило під загрозу територіальну цілісність та суверенітет України, враховуючи початок тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України з лютого 2014 року.»

6.3.2.2. [Законом № 2257-IX](#) для санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону (стягнення активів в дохід держави), визначено окремий перелік суб'єктів, до яких його може бути застосовано, а також передбачено підстави застосування (ст. 5-1 Закону). Перелік суб'єктів, до яких може бути застосовано санкції, передбачений ч. 2 ст. 1 Закону, перестав мати виключний характер. Втратив такий характер і перелік підстав для їх застосування, передбачений ч. 1 ст. 3 Закону, адже його було розширено ч. 1 ст. 5-1 Закону.

6.3.2.3. З огляду на зазначене, у контексті застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону, суд надає оцінку здійснення особами дій, передбачених як ст. 3 Закону, так і ст. 5-1 Закону, а також приналежність відповідача до суб'єктів, передбачених як ч. 3 ст. 3, так і ст. 5-1 Закону. За змістом абз. 1 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#) санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності)

6.3.2.4. Згідно з абз. 5 пп. «а» п. 2 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#), підставами для стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній особі є завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом: постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь.

6.3.2.5. Наведеним вище підтверджується той факт, що ОСОБА_1 своїми діями створив суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, а отже є суб'єктом, до якого можливо застосувати санкцію передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), та підставою для застосування до відповідача цієї санкції є постачання засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України та забезпечення ремонту таких засобів та знарядь.

6.3.3. До ОСОБА_1 застосовано санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 191/2023](#) (абз. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#)), тобто після 24.05.2022 (абз. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#)), що, у свою чергу, дає можливість застосовувати до відповідача санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

6.3.3.1. Із дослідженого судом витягу з Державного реєстру санкцій вбачається, що до ОСОБА_1 застосовано санкції, зокрема санкцію у виді блокування активів на десять років, на підставі [Указу Президента України № 191/2023 від 01.04.2023](#), Додаток 1, позиція 194 (том 1, а.с. 27-28).

6.3.3.2. Відповідно до рішення Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024 у справі № 991/558/24 встановлено, що «рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 191/2023](#), до ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_1, громадянина Російської Федерації та громадянина України застосовано санкцію у виді блокування активів (розділ 7 рішення)».

6.3.3.3. Згідно з абз. 1 ч. 1 [ст. 5 Закону України «Про санкції»](#) пропозиції щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій виносяться на розгляд Ради національної безпеки та оборони України Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, Національним банком України, Службою безпеки України.

6.3.3.4. Із вищенаведеного рішення РНБО від 01.04.2023 вбачається, що пропозиція, щодо застосування санкцій, зокрема у виді блокування активів, надійшла на розгляд РНБО від Служби безпеки України.

6.3.3.5. Таку ж відповідь було надано суду керівником Апарату Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до якої пропозиції щодо застосування санкцій до ОСОБА_1 надійшли в установленому порядку від Служби безпеки України листом від 09.03.2023 № 4/315дс (том 2, а.с. 127).

6.3.3.6. Відповідно до ч. 3 [ст. 5 Закону України «Про санкції»](#) рішення щодо застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 цього Закону, ухвалюється судом у порядку, визначеному [статтею 5-1 цього Закону](#).

6.3.3.7. Окрему увагу необхідно приділити питанню можливості застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), з урахуванням положень, закріплених у статті 6 згаданого Закону.

6.3.3.8. Так, відповідно до пункту 3 цієї статті застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю досягнення цілей, визначених частиною першою [статті 1 цього Закону](#), в умовах правового режиму воєнного стану. Ця санкція може бути застосована лише щодо осіб, на яких накладено санкцію у виді блокування активів за рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, прийнятими після набрання чинності [Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб»](#).

6.3.3.9. Отже, застосувати санкцію у виді стягнення активів можливо лише щодо тих осіб, рішення про блокування активів яких було прийнято після 24.05.2022.

6.3.3.10. Як уже встановлено судом, санкцію у виді блокування активів застосовано до ОСОБА_1 на підставі [Указу Президента України № 191/2023 від 01.04.2023](#), яким, у свою чергу, введено в дію Рішення РНБО від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)».

6.3.3.11. Таким чином, рішення про блокування активів відповідача прийнято після 24.05.2022, що, у свою чергу, дає можливість застосовувати до відповідача санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

6.3.3.12. Отже, наведеним встановлено, рішення РНБО від 01.04.2023 та [Указ Президента України від 01.04.2023 № 191/2023](#) є чинними, матеріали справи не містять відомостей щодо їх скасування.

6.4. Щодо відповіді на п'яте питання, то судом було встановлено, що ОСОБА_1 на праві власності належать активи, які прохає стягнути позивач, а саме: будівлі та споруди господарського комплексу, який розташований у АДРЕСА_1, та 100 % статутного капіталу ТОВ «ІННОВА» (ідентифікаційний номер 19265480).

6.4.1. Згідно з інформацією з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна, на праві приватної власності ОСОБА_1, належать будівлі та споруди господарського комплексу, який розташований у АДРЕСА_1, з реєстраційним номером об'єкта нерухомого майна 2149268023248, а саме:

- нежитлова будівля літ. «И», загальною площею 58,1 кв.м.;
- нежитлова будівля літ. «Т», загальною площею 24,0 кв.м.;
- нежитлова будівля літ. «Х», загальною площею 102,3 кв.м.;
- нежитлова будівля літ. «Ц», загальною площею 37,1 кв.м.;
- будівля складу літ. «Ю», загальною площею 156,0 кв.м.;
- ангар літ. «Щ», загальною площею 15,7 кв.м.;
- навіс ангарного типу літ. «Ю1», загальною площею 274,2 кв.м.;
- навіс ангарного типу літ. «Ю2», загальною площею 236,8 кв.м.;
- вбиральня літ. «Ф»;
- вольєр літ. «Ч», загальною площею 7,5 кв.м.;
- ангар літ. «Ш», загальною площею 33,2 кв.м.;
- навіс ангарного типу літ. «Ю3», загальною площею 48,2 кв.м.;
- навіс ангарного типу літ. «Ю4», загальною площею 48,2 кв.м.;
- ворота № 1, № 17, № 18;
- паркани № 12, № 19, № 20;
- вітряні двигуни № 14, № 21;
- майданчик № 15 (том 1 а.с. 123-124).

6.4.2. Згідно з витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ОСОБА_1 є кінцевим бенефіціарним власником ТОВ «ІННОВА» (ідентифікаційний номер 19265480), де йому належить 100 % статутного капіталу, що становить 19 222 654,60 грн (том 1, а.с. 125-135).

6.4.3. Також судом були досліджені:

заява від 14.09.2022, посвідчена приватним нотаріусом Запорізького міського нотаріального округу Запорізької області Пудлик І.М., у якій ОСОБА_1 повідомляє, що вступає до складу учасників ТОВ «ІННОВА» та стає його єдиним учасником, у зв'язку з одержанням ним свідоцтва про право на спадщину за законом на 100 % корпоративних (майнових) прав у статутному капіталі ТОВ «ІННОВА» (ЄДРПОУ 19265480), що належали його померлій дружині - ОСОБА_3, виданого приватним нотаріусом Запорізького районного нотаріального округу Запорізької області Процюк Н.П. 11.08.2022 за реєстровим № 143 (том 1, а.с. 136);

свідоцтво про право на спадщину за законом від 11.08.2022 видане приватним нотаріусом Запорізького районного нотаріального округу Запорізької області Процюк Н.П. згідно з яким ОСОБА_1 є спадкоємцем майна ОСОБА_3, яка померла ІНФОРМАЦІЯ_8, а саме: корпоративних (майнових) прав у статутному капіталі ТОВ «ІННОВА», ЄДРПОУ 19265480, що дорівнює 100 % часток та становить грошову суму 19 222 654,60 грн (том 1, а.с. 142-143);

рішення єдиного учасника ТОВ «ІННОВА» ОСОБА_1 від 17.10.2022 (том 1, а.с. 140-141).

6.4.4. Таким чином, встановлено, що усі зазначені активи, про стягнення яких прохає позивач, перебувають у власності ОСОБА_1, тому вони підлягають стягненню в дохід держави.

6.5. Щодо співмірності втручання у право власності відповідача при застосуванні санкції у виді стягнення активів фізичних або юридичних осіб в дохід держави.

6.5.1. Кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним ([ст. 41 Конституції України](#)).

6.5.2. Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права.

6.5.3. Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які, на її думку, є необхідними для здійснення контролю за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів (стаття 1 Першого протоколу до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#)).

6.5.4. Відповідно до частини 1 [статті 15 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) під час війни або іншої суспільної небезпеки, яка загрожує життю нації, будь-яка Висока Договірна Сторона може вживати заходів, що відступають від її зобов'язань за цією Конвенцією, виключно в тих межах, яких вимагає гострота становища, і за умови, що такі заходи не суперечать іншим її зобов'язанням згідно з міжнародним правом.

6.5.5. Як відомо, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України [Указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022](#) в Україні введено воєнний стан із 05 год 30 хв 24.02.2022 строком на 30 діб. Указами Президента України такий стан неодноразово продовжувався та діє дотепер.

6.5.6. Згідно з пунктом 3 названого [Указу Президента](#) у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, зокрема, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями [30-34](#), [38](#), [39](#), [41-44](#), [53 Конституції України](#).

6.5.7. Отже право власності не є абсолютним і може зазнавати обмежень.

6.5.8. Проте будь-яке втручання у право власності має ґрунтуватися на законі, бути спрямованим на досягнення легітимної мети та пропорційним, тобто забезпечувати «справедливий баланс» між інтересами суспільства і цим правом.

6.5.9. Аналогічні висновки викладені у рішеннях Європейського суду з прав людини, зокрема, у пункті 55 рішення від 22.11.2007 у справі «Україна - Тюмень» проти України» (заява № 22603/02) відповідно до якого втручання в право на мирне володіння майном повинно бути здійснено з дотриманням «справедливого балансу» між вимогами загального інтересу суспільства та вимогами захисту основоположних прав особи.

6.5.10. Європейським судом з прав людини напрацьовано три критерії, які слід оцінювати на предмет сумісності заходу втручання в право особи на мирне володіння майном із гарантіями статті 1 Першого

протоколу, а саме: 1) чи є втручання законним; 2) чи переслідує воно «суспільний», «публічний» інтерес; 3) чи є такий захід (втручання в право на мирне володіння майном) пропорційним визначеним цілям.

6.5.11. Під час аналізу пропорційності втручання в право на вільне володіння майном суд ураховує наступні обставини.

6.5.12. Україна має суверенне право на захист. Воно закріплене в [Конституції України](#), Декларації про державний суверенітет України, загально визнаних міжнародних нормативно-правових актах, нормах і правилах.

6.5.13. З огляду на потребу невідкладного та ефективного реагування на наявні і потенційні загрози національним інтересам і національній безпеці України, з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави законодавець запровадив можливість застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій).

6.5.14. Застосування санкції у виді стягнення активів фізичних або юридичних осіб в дохід держави є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю підвищення ефективності цілей застосування санкцій, зокрема - відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави, а також попередження таких порушень.

6.5.15. При цьому, застосування санкції у виді стягнення активів фізичних або юридичних осіб в дохід держави відповідає критерію «необхідності у демократичному суспільстві», оскільки у її запровадженні, з огляду на визнані факти військової агресії щодо України, існує нагальна потреба.

6.5.16. Суд вважає, що застосування санкції у виді стягнення активів фізичних або юридичних осіб в дохід держави спрямоване, перш за все, на зупинення агресивних дій рф, припинення підтримки її нинішнього політичного режиму шляхом впливу на фінансові можливості прихильників такої політики та здійснення швидкого та ефективного відшкодування збитків, завданих жертвам агресії за рахунок коштів, отриманих від стягнення.

6.5.17. Окремою необхідністю для застосування санкцій виступає важливість зупинення подальшого сприяння та підтримки «воєнних операцій» рф шляхом встановлення для підсанкційних осіб конкретних і невідворотних наслідків таких протиправних дій у вигляді втрати власних активів на території тієї держави, щодо якої здійснюється агресія.

6.5.18. Вирішуючи питання про можливість застосування щодо ОСОБА_1 такої санкції, як стягнення активів фізичних або юридичних осіб в дохід держави, суд враховує співмірність її застосування зі шкодою, що завдана інтересам суспільства його діями.

6.5.19. У розділі 6.3.2. цього рішення судом було встановлено, що ОСОБА_1 вчинив дії, передбачені абз. 5 пп. «а» п. 2 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#).

6.5.20. Так, здійснюючи загальне керівництво та організовуючи виробничо-господарську діяльність АТ «Мотор Січ», ОСОБА_1, незважаючи на вчинення рф агресії проти України, окупацію частини її території та заборону експорту до рф товарів військового призначення, продовжив постачання спеціальної техніки, зброя, деталей, двигунів чи інших складових частин літальних апаратів до російської федерації.

6.5.21. Такі дії ОСОБА_1 призвели до накопичення нової та модернізації старої авіаційної техніки росії, яка активно використовується збройними силами рф у ході агресивної, неспровокованої війни проти України.

6.5.22. Суд звертає увагу на тривалий проміжок часу, впродовж якого ОСОБА_1 вчиняв вищезазначені дії, а саме з 2014 по 2022 роки, що дозволило російській федерації накопичити значний обсяг авіаційної техніки, яка дотепер використовується проти мирного населення України.

6.5.23. Такі дії ОСОБА_1 свідчать про підтримку збройної агресії проти України, окупації її території, що призвело до великої кількості загиблих, масового викрадання та вивезення дітей з тимчасово окупованих територій, знищення цілих населених пунктів, житлових кварталів, об'єктів критичної інфраструктури, знищення історико-культурних пам'яток України.

6.5.24. На підставі ч. 3 [ст. 78 КАС України](#) суд враховує актуальну інформацію, яка публікується Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини (далі - УВКПЛ) щодо втрат серед цивільних осіб після початку вторгнення російської федерації на територію України.

6.5.25. Так на офіційному веб-сайті ООН опубліковано таку інформацію станом на жовтень 2024 року:

«З 24.02.2022 УВКПЛ ООН зафіксувало 39 081 випадків загибелі або поранення цивільних осіб в Україні: а саме 12 162 загиблих і 26 919 поранених, з яких:

- на території, підконтрольній Україні: 9 547 вбитих та 22 863 поранених;

- на окупованій РФ території: 2 615 вбитих та 4 056 поранених.

Медичні заклади: 75 - зруйновано, 587 - пошкоджено.

Зклади освіти: 324 - зруйновано, 1 172 - пошкоджено.

ММПЛУ вважає, що фактичний масштаб шкоди, заподіяної цивільному населенню, - як втрат серед цивільних осіб, так і пошкоджень інфраструктури, - ймовірно, є значно більшим, тому що багато повідомлень про таку шкоду, особливо за період відразу після повномасштабного збройного нападу від 24.02.2022, неможливо перевірити через велику кількість повідомлень і відсутність доступу до відповідних районів. Кількість втрат серед цивільних осіб, ймовірно, є заниженою в містах, де на початку збройного нападу в 2022 році велися тривалі інтенсивні бойові дії - як-от Маріуполь (Донецька область), Лисичанськ, Попасна і Северодонецьк (Луганська область)» (https://ukraine.un.org/sites/default/files/2024-11/Ukraine%20-%20protection%20of%20civilians%20in%20armed%20conflict%20%28October%202024%29_UKR.pdf)».

6.5.26. Отже суд констатує, що шкода, завдана інтересам суспільства діями відповідача, є істотною, тому застосування санкції у виді стягнення активів фізичних або юридичних осіб в дохід держави є пропорційним та виправданим. Таке позбавлення права власності здійснюється виключно в інтересах суспільства, з врахуванням публічного інтересу. Вказані активи після відчуження в дохід держави будуть використані для покриття збитків, спричинених військовими діями РФ, та в подальшому будуть спрямовані на відбудову інфраструктури України, міст та сприятимуть відбудові економіки.

6.6. Аналіз доводів сторони відповідача.

6.6.1. Щодо незгоди сторони відповідача з преюдиційними обставинами.

6.6.1.1. Не погоджуючись із вимогами позивача, сторона відповідача заперечує вищенаведені преюдиційні обставини, зокрема вважає, що до ОСОБА_1, як громадянина України щодо якого не було ухвалено вироку про визнання його винуватим у здійсненні терористичної діяльності, не можуть застосовуватись санкції.

6.6.1.2. Однак такі обставини були предметом перевірки апеляційним судом, за результатом розгляду яких суд постановив, що дійсно, посилання суду першої інстанції на те, що ОСОБА_1 є громадянином російської федерації є некоректним. Колегія суддів посилаючись на вимоги [ст. 3, 4, 5, 5-1 Закону України «Про санкції»](#) зазначила, що стягнення активів в дохід держави застосовується до фізичних

осіб незалежно від їх громадянства. Поряд з цим, суд апеляційної інстанції встановив, що наведена обставина не вплинула на рішення у справі по суті.

6.6.1.3. Суд також звертає увагу на те, що санкція, у виді стягнення активів в дохід держави має винятковий характер та може бути застосована в тому числі і до громадян України, що відображено у абз. 1 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#).

6.6.1.4. Отже суд відхиляє доводи сторони відповідача про те, що ОСОБА_1 не є суб'єктом до якого можуть бути застосовані санкції.

6.6.1.5. Крім того, сторона відповідача заперечує той факт, що саме одноособовими діями ОСОБА_1, від імені всього акціонерного товариства «Мотор Січ», були здійснені поставки засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, однак такі доводи також були предметом перевірки як суду першої так і апеляційної інстанції у справі № 991/558/24, що і відображено у відповідних рішеннях.

6.6.1.6. Варто також наголосити, що підстави застосування санкції, у виді стягнення активів, не містять вимоги про вчинення зазначених у абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#) дій суб'єктом одноособово.

6.6.1.7. Відповідно до ч. 5 [ст. 78 КАС України](#), обставини, встановлені стосовно певної особи рішенням суду у господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, можуть бути у загальному порядку спростовані особою, яка не брала участі у справі, в якій такі обставини були встановлені.

6.6.1.8. В той же час убачається, що ОСОБА_1 разом із своїми представниками брали участь у справі № 991/558/24, де були встановлені обставини, які визнані преюдиційними в цій справі.

6.6.1.9. Також, колегія суддів вважає за доцільне зазначити, що заперечуючи преюдиційні обставини (юридичні факти) стороні необхідно посилатись на належні та допустимі докази, в той же час, жодних належних та допустимих доказів на підтвердження своїх доводів стороною відповідача суду надано не було, тому заперечення в частині встановлених преюдиційних обставин суд вважає необґрунтованими, безпідставними та відхиляє їх.

6.6.2. Щодо можливості застосування до ОСОБА_1 санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

6.6.2.1. Аналізуючи доводи сторони відповідача про те, що до ОСОБА_1 пропонується застосувати санкцію за вказані у позові дії, що мали місце в проміжок часу з 2012 по 2022 роки, коли санкція, у виді стягнення активів в дохід держави, не існувала, а також про те, що відсутні законні підстави для застосування більш суворої санкції, ніж уже застосована у виді блокування активів, суд звертає увагу на наступне.

6.6.2.1.1. Такий обмежувальний захід, як стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, має винятковий характер та був запроваджений законодавцем 12.05.2022 (набув чинності 24.05.2022) саме з метою підвищення ефективності вже існуючих санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб.

6.6.2.1.2. При цьому, [Закон України «Про санкції»](#), у якому наведено перелік дій, які мають наслідок у виді застосування відповідних обмежувальних заходів, був прийнятий 14.08.2014.

6.6.2.1.3. Запроваджуючи такий обмежувальний захід, як стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, законодавець не визначав нових дій, на підставі яких такий

захід може застосовуватись, а лише деталізував перелік діянь, які за своїм змістом та направленістю підтримують акт агресії.

6.6.2.1.4. Крім того, дії, спрямовані на підтримання акту агресії, були заборонені на рівні міжнародного та національного законодавства всіх країн-учасниць ООН, включаючи Україну та російську федерацію задовго до вторгнення збройних формувань російської федерації на територію України та були достеменно відомі ОСОБА_1, як особі, яка брала участь в постачанні спеціальної техніки, зброя, деталей, двигунів чи інших складових частин літальних апаратів.

6.6.2.1.5. Ба більше, відповідно до ст. 1 Протоколу до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) держава не обмежена у праві вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.

6.6.2.1.6. В цьому конкретному випадку, мова йде про загальні суспільні інтереси, які, станом на сьогодні, зазнають значних обмежень в тому числі через осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами.

6.6.2.1.7. Отже, у зв'язку із гостротою становища, в умовах правового режиму воєнного стану, з метою підвищення ефективності вже існуючих санкцій, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави і було запроваджено такий винятковий обмежувальний захід, як стягнення активів фізичних або юридичних осіб в дохід держави.

6.6.2.1.8. Крім того, суд звертає увагу на те, що згідно із встановленими судом обставинами у справі № 991/558/24, які відображені у розділі 11 рішення суду від 26.04.2024, ОСОБА_1, навіть після повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну, не припинив співпрацю із росією та продовжив вчиняти дії з постачання моторів літальних апаратів, виготовлених АТ «Мотор Січ» до рф через Китай, що впливає із змісту розмов відповідача від 20.05.2022 та 17.08.2022, що зафіксовані під час проведення щодо нього НСРД.

6.6.2.1.9. За таких обставин, колегія суддів вважає, що санкція у виді стягнення активів у дохід держави може бути застосована до особи, яка вчинила або розпочала вчинення діяння, передбачене ч. 1 ст. 5-1 Закону, до 24.05.2022 та до якої вже накладено санкцію у виді блокування активів.

6.6.2.2. Щодо можливості застосування до ОСОБА_1 санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), яка вже була застосована до нього рішенням Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024 у справі № 991/558/24.

6.6.2.2.1. Мотивуючи такі доводи, представник відповідача Кравець Р.Ю. зазначає, що [Закон України «Про санкції»](#) передбачає застосування таких санкцій по відношенню до особи, а не до активів, тому оскільки після ухвалення вищезазначеного рішення ОСОБА_1 не вчинялось жодних дій, які б могли бути підставами для застосування стягнення активів в дохід держави, то така санкція відповідно не може бути застосована.

6.6.2.2.2. Суд погоджується із такими доводами, що дійсно, санкції, згідно з наведеним законом, застосовуються саме щодо особи, поряд з цим представник помилково ототожнює кримінальне покарання та спеціальні економічні чи інші обмежувальні заходи, які в свою чергу стосуються активів такої особи.

6.6.2.2.3. Стягнення таких активів в дохід держави полягає в унеможливленні та перешкоджанні реалізації конкретному суб'єкту його прав щодо його майна на шкоду національній безпеці України, а також у забезпеченні підґрунтя для відшкодування завданої шкоди в результаті збройної агресії, яка такою особою підтримується.

6.6.2.2.4. Крім того, [Закон України «Про санкції»](#) не містить заборони звернення до суду з новою позовною заявою про стягнення інших активів особи, частину активів якої вже було стягнуто в дохід держави.

6.6.2.2.5. Отже, суд може застосовувати до ОСОБА_1 санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) щодо його активів, питання про стягнення яких раніше не вирішувалось судом.

6.6.3. Представники відповідача наполягали, що до ОСОБА_1 не можна застосовувати санкцію у виді стягнення активів у дохід держави з огляду на ту обставину, що до нього не було застосовано санкцію у виді блокування активів, а отже не дотримано вимоги абз. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#).

6.6.3.1. Такі доводи ґрунтувалися на тій обставині, що у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 192/2023](#), санкцію у виді блокування активів застосовано до суб'єкта « ОСОБА_1 (ОСОБА_1 , ОСОБА_1), ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянин російської федерації». У той час як відповідачем у справі є ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянин України. Представник відповідача наголошував, що це не може бути просто помилкою, тому відповідач не є тією особою, до якої застосовано санкцію у виді блокування активів.

6.6.3.2. Судом встановлено, що у паспорті громадянина України серія НОМЕР_2 виданого Ленінським РВ УМВС України в Запорізькій області від 27.11.2009, ім'я « ОСОБА_1 » написано без апострофу (том 2, а.с. 154-155).

6.6.3.3. З огляду на таке, судом вживалися заходи з метою з'ясування обставин внесення до рішення РНБОУ та Державного реєстру санкцій відомостей про фізичну особу- « ОСОБА_1 ».

6.6.3.4. А саме, суд витребував у Апараті Ради національної безпеки України підтвердуючі документи, на підставі яких були внесені персональні дані про фізичну особу - ОСОБА_1 , який народився ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянина російської федерації.

6.6.3.5. Однак у відповіді лише зазначено, що пропозиції щодо застосування санкцій до ОСОБА_1 надійшли до Апарату Ради національної безпеки і оборони України листом Служби безпеки України від 09.03.2023 № 4/315дск, які містять інформацію з обмеженим доступом та мають гриф «Для службового користування». Крім того, Службою безпеки України на листі проставлено позначку «Копіюванню не підлягає». На підставі наведеного, Апарат відмовив у наданні інформації (том 2, а.с. 127).

6.6.3.6. З огляду на таку відповідь суд звернувся до Служби безпеки України з проханням надати матеріали, на підставі яких були встановлені персональні дані відповідача. Однак, вказана ухвала Службою безпеки України виконана не була.

6.6.3.7. Тож встановити обставини, ким та коли допущено помилку у правописі імені відповідача під час прийняття рішення про застосування санкції суду не вдалося.

6.6.3.8. Щодо доводів про те що відповідач ОСОБА_1 не є тією особою, до якої застосовано санкцію у виді блокування активів « ОСОБА_1 », то суд їх відхиляє виходячи з наступного.

6.6.3.9. Суд наголошує, що документи, які готуються та ухвалюються від імені держава Україна мають відповідати високим стандартам ділової мови та якості змісту та форми, суб'єкти, які відповідальні за їх підготовку мають уникати помилок у їх тексті.

6.6.3.10. Відповідно до правил правопису української мови, ім'я «ОСОБА_1» пишеться через апостроф. Така форма закріплена в усіх словниках. Варіант «ОСОБА_1» є російськомовним варіантом

правопису цього імені. Попри це, при написанні імені в офіційних документах слід використовувати той варіант, який вказаний в паспорті людини.

6.6.3.11. Тому суд має констатувати, що у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» присутня невідповідність в імені, оскільки написано його не так, як у паспорті громадянина України.

6.6.3.12. Той факт, що ОСОБА_1 є тією особою, яка є належним відповідачем у цьому адміністративному спорі та тією особою до якої застосовано санкцію у виді блокування активів підтверджується наступними обставинами:

- під час розгляду справи № 991/558/24 було встановлено факт застосування Рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 191/2023](#) саме до ОСОБА_1 санкції у виді блокування активів.

При цьому, як вбачається із рішень суду першої та апеляційної інстанцій у справі № 991/558/24, сторона відповідача не заперечувала того факту, що рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 01.04.2023 санкції застосовані саме до ОСОБА_1 .

- рішенням Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024 у справі № 991/558/24 встановлено, що до ОСОБА_1 застосовано санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) у зв'язку із вчиненням ним дій пов'язаних із його перебуванням на посаді Президента Акціонерного Товариства «Мотор Січ», Генерального конструктора по створенню та модернізації вертолітної техніки.

Та обставина, що ОСОБА_1 обіймав наведену посаду не заперечується сторонами та є загальновідомою.

- звертаємо увагу на те, що ім'я ОСОБА_1 у Додатку 1 до Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 01.04.2023, а також у Державному реєстрі санкцій також продубльовано російською та англійською мовами, а саме « ОСОБА_1 , ОСОБА_1 », при цьому зауважень до правильності їх написання відповідач не мав.

- крім того, ОСОБА_1 , як генерального директора Акціонерного Товариства «Мотор Січ», внесено до міжнародних санкційних списків зокрема Рішенням Ради Європи від 25.02.2022 № 2023/432 (позиція № 1487), де його ім'я викладене російською та англійськими мовами - « ОСОБА_1 (ОСОБА_1)».

6.6.3.13. Поряд з цим, суд звертає увагу на те, що у відзиві на позовну заяву представник відповідача ОСОБА_56 не заперечував того факту, що Рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 191/2023](#) саме до його клієнта - ОСОБА_1 застосовано санкцію у виді блокування активів.

6.6.3.14. Ба більше, під час розгляду цієї справи представник відповідача звертав увагу на те що це є помилкою, яка впродовж тривалого часу не була усунута Міністерством юстиції України.

6.6.3.15. Також, суд звертає увагу на те, що дата народження - ІНФОРМАЦІЯ_1 , яка зазначена у паспорті громадянина України ОСОБА_1 серії НОМЕР_3 (том 2, а.с. 154-155), співпадає із датою народження ОСОБА_1 , яка зазначена у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 192/2023](#), що також вказує на те, що це одна і та ж особа.

6.6.3.16. З огляду на таке, колегія суддів вважає, що зазначення імені ОСОБА_1 з апострофом у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 01.04.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введено в дію [Указом Президента України від 01.04.2023 № 191/2023](#), є неточністю у написанні імені, яка не ставить під сумнів ту обставину, що цим рішенням санкції застосовані саме до відповідача - ОСОБА_1 .

VII. Висновки

7.1. Оцінивши докази за внутрішнім переконанням з точки зору їх належності, допустимості, достовірності та достатності, суд дійшов висновку про те, що сукупність доказів позивача є більш переконливою, порівняно з сукупністю доказів сторони відповідача.

7.2. В обґрунтування заявлених позовних вимог, суду надано: електронні та письмові докази, відомості, отримані з офіційних реєстрів, від підприємств, установ та організацій тощо. До позовної заяви приєднано роздруківки веб-сторінок (паперові копії веб-сторінок), що містять дані, якими позивач підтверджує наявність обставин (фактів), що обґрунтовують його вимоги.

7.3. Суд вважає, що докази, надані учасниками справи та які досліджені судом під час судового розгляду, посилення на які містяться в мотивувальній частині рішення, у своїй сукупності відповідають вимогам належності, допустимості та достовірності.

7.4. З урахуванням наведеного, колегія суддів вважає, що адміністративний позов Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 , третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на стороні відповідача ТОВ «ІННОВА» про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) підлягає задоволенню.

VIII. Заходи забезпечення

8.1. Заходи забезпечення позову у цій адміністративній справі не застосовувалися.

IX. Судові витрати

9.1. Відповідно до частини 2 [статті 139 КАС України](#), при задоволенні позову суб`єкта владних повноважень з відповідача стягуються виключно судові витрати суб`єкта владних повноважень, пов`язані із залученням свідків та проведенням експертиз.

9.2. Враховуючи відсутність доказів понесення Міністерством юстиції України витрат, пов`язаних із залученням свідків та проведенням експертиз, а також ту обставину, що позивач звільнений від сплати судового збору на підставі п. 25 ч. 1 [ст. 5 Закону України «Про судовий збір»](#), відсутні підстави для розподілу судових витрат.

X. Порядок звернення судового рішення до виконання

10.1. Визначаючи спосіб звернення до виконання рішення про застосування санкції, суд звертає увагу на ч. 3 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#), якою встановлено, що рішення суду про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), в день набрання ним законної сили надсилається Фонду державного майна України для здійснення повноважень у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування такої санкції, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України.

10.2. Відповідно до положень частин 1 та 2 [статті 372 КАС України](#) у разі необхідності спосіб, строки і порядок виконання можуть бути визначені у самому судовому рішенні. Так само на відповідних суб`єктів владних повноважень можуть бути покладені обов`язки щодо забезпечення виконання рішення. Судове рішення, яке набрало законної сили або яке належить виконати негайно, є підставою для його виконання.

10.3. З огляду на особливості цієї категорії справ, суд вважає, що рішення про застосування санкції звертається Вищим антикорупційним судом до виконання в день набрання ним законної сили шляхом направлення Фонду державного майна України, до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України.

На підставі викладеного та керуючись статтями [242](#), [246](#), [268-272](#), [283-1](#), [372 КАС України](#), [Законом України «Про санкції»](#), суд

УХВАЛИВ:

1. Адміністративний позов Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 , третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на стороні відповідача Товариство з обмеженою відповідальністю «ІННОВА» про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 [статті 4 Закону України «Про санкції»](#) задовольнити.
2. Застосувати до ОСОБА_1 санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини першої [статті 4 Закону України «Про санкції»](#).
3. Стягнути в дохід держави активи, які належать на праві власності ОСОБА_1 :
  - 3.1 будівлі та споруди господарського комплексу (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 2149268023248), які розташовані за адресою АДРЕСА_1 :
    - нежитлова будівля літ. «И», загальною площею 58,1 кв.м.;
    - нежитлова будівля літ. «Т», загальною площею 24,0 кв.м.;
    - нежитлова будівля літ. «Х», загальною площею 102,3 кв.м.;
    - нежитлова будівля літ. «Ц», загальною площею 37,1 кв.м.;
    - будівля складу літ. «Ю», загальною площею 156,0 кв.м.;
    - ангар літ. «Щ», загальною площею 15,7 кв.м.;
    - навіс ангарного типу літ. «Ю1», загальною площею 274,2 кв.м.;
    - навіс ангарного типу літ. «Ю2», загальною площею 236,8 кв.м.;
    - вбиральня літ. «Ф»;
    - вольєр літ. «Ч», загальною площею 7,5 кв.м.;
    - ангар літ. «Ш», загальною площею 33,2 кв.м.;
    - навіс ангарного типу літ. «Ю3», загальною площею 48,2 кв.м.;
    - навіс ангарного типу літ. «Ю4», загальною площею 48,2 кв.м.;
    - ворота № 1, № 17, № 18;
    - паркани № 12, № 19, № 20;
    - вітряні двигуни № 14, № 21;
    - майданчик № 15.
  - 3.2 100% частки в статутному капіталі ТОВ «ІННОВА», ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань 19265480, адреса реєстрації юридичної особи м. Запоріжжя, вул. Червона, 26.

4. Копію рішення не пізніше наступного дня після ухвалення надіслати учасникам справи, їх представникам до електронного кабінету (у разі його наявності) та опублікувати на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

5. Рішення суду в день набрання ним законної сили надіслати Фонду державного майна України, до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України.

6. Рішення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги, рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

7. Апеляційна скарга на рішення може бути подана до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п'яти днів з дня його проголошення. Якщо в судовому засіданні було проголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду (скорочене рішення), зазначений строк обчислюється з дня складення повного тексту рішення суду та його опублікування на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду. Особи, які не були присутні при проголошенні зазначеного рішення, мають право його оскаржити протягом п'яти днів із дня публікації рішення на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Інформація про сторін:

Позивач: Міністерство юстиції України (01001, м. Київ, вул. Архітектора Городецького, 13, ЄДРПОУ: 00015622)

Відповідач: ОСОБА_1 (АДРЕСА_2 , РНОКПП: НОМЕР_4)

Третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на стороні відповідача: Товариство з обмеженою відповідальністю «ІННОВА» (69068, м. Запоріжжя, вул. Червона, 26, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань 19265480)

Головуючий суддя Т.Г. Криклива

Судді

В.М. Дубас

О.О. Кравчук

Покликання на рішення суду в Єдиному державному реєстрі судових рішень:

<https://reyestr.court.gov.ua/review/123749144>